

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ ZA ROK 2016

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova
generálne riaditeľstvo
Pribinova 17, Bratislava

Čas konania verejného odpočtu: 21.4.2017 o 10,00 hod.

Správa o činnosti a hospodárení za r. 2016 je uverejnená na internetovej stránke MK SR:

<http://www.culture.gov.sk/organizacie-ministerstva/verejne-odpocety/verejne-odpocety-2016-314.html>

Správa o činnosti a hospodárení za r. 2016 – plnenie kontraktu je uverejnená na internetovej stránke organizácie:

[www.snd.sk/O divadle/Dokumenty](http://www.snd.sk/O_divadle/Dokumenty)

Bratislava, február 2017

1. Identifikácia organizácie
2. Zhodnotenie činnosti organizácie
3. Ciele organizácie a prehľad ich plnenia
4. Rozpočet organizácie
5. Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie
6. Podnikateľská činnosť
7. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie
8. Zhodnotenie zamestnanosti
9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie
10. Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi
11. Záver

1. Identifikácia organizácie:

Názov organizácie:	Slovenské národné divadlo
Sídlo organizácie:	Bratislava, 819 01, Pribinova 17
Identifikačné číslo organizácie:	164 763
Zriaďovateľ:	Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia:	1. 3. 1920

Štatutárny zástupca organizácie – generálny riaditeľ:

Mgr. art. Marián Chudovský

Členovia vedenia SND:

Prof. Mgr. art. Roman Polák, riaditeľ činohry
Slavomír Jakubek, riaditeľ opery
Mgr. art. Jozef Dolinský, riaditeľ baletu
Mgr. art. Jaroslav Valek, riaditeľ umelecko-dekoračných dielní
Bc. Daniel Rabina, riaditeľ centra marketingu
Mgr. Alžbeta Bednáríková, riaditeľka kancelárie generálneho riaditeľa
Ing. Vladimír Antala, riaditeľ ekonomického a technicko-prevádzkového úseku

Hlavné činnosti:

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle.
Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23.7.2014. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle Zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií .

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

2. Zhodnotenie činnosti organizácie

Umelecké činnosti

SND vykonávalo v roku 2016 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a so Štatútom Slovenského národného divadla:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu.

Premiéry súborov SND v roku 2016

V roku 2016 uviedlo SND 16 premiér. Z celkového počtu uviedla opera 4 premiéry, balet 3 premiéry a činohra 9 premiér.

Prehľad jednotlivých titulov podľa umeleckých súborov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Premiéry SND v roku 2016

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Opera:		
Wolfgang Amadeus Mozart	Cosi fan tutte	22.01.2016
Ludwig van Beethoven	Fidelio	08.04.2016
Giuseppe Verdi	Simon Boccanegra	20.05.2016
Hector Berlioz	Faustovo prekliatie	21.10.2016
Balet:		
Peter Breiner, Natália Horečná	Slovenské tance - Životy svetiel	19.02.2016
Šárka Ondrišová, Peter Groll	BESS- Pocta Rudolfovi Labanovi	27.05.2016
Adolphe Charles Adam	Giselle	25.11.2016
Činohra:		
Peter Pišťanek	Rivers of Babylon	30.01.2016
Dea Loher	Nevina	06.02.2016

K.Žiška, J.Rázusová, Z. Dzurindová	Morálka 2000	02.04.2016
Ingmar Bergman	Fanny a Alexander	06.04.2016
Peter Lomnický	Strach	04.06.2016
Viliam Klimáček	Sissi	07.06.2016
Georg Büchner	Mier chatrčiam! Vojnu palácom!	12.10.2016
Pavol Weiss	Zo života ľudstva	5.11.2016
Roald Dahl	Apartmán v hoteli Bristol	12.11.2016

ČINOHRA

Peter Pišťanek: Rivers of Babylon

Réžia a adaptácia:	Diego de Brea
Dramaturgia:	Miriam Kičiňová
Scéna:	Diego de Brea
Kostýmy:	Katarína Holková
Premiéra:	30. a 31. január 2016 - štúdio

Adaptácia dnes už kultového slovenského románu z rúk slovinského režiséra Diega de Brea akosi potvrdila univerzálnosť diela a najmä jeho aktuálnosť. Vznikla inscenácia, ktorá vizuálne nepripomína 90. roky, ale cítime v nej závan súčasných umeleckých foriem (film, videoklip, komiks) a súčasných rezíduí práve 90. rokov. Mentalita sveta prechádzajúceho transformáciou, ktorá poznačí jej aktérov je ukážkou až esenciou istých typov myslenia a správania sa. Nie práve toho ukážkovo pozitívneho, či morálne adekvátneho. Je to prostredie deklasovaných vrstiev, ktoré sa však dostalo do vedúcich pozícií a pripusťme si, preniklo i do politických štruktúr. Široký záber románu i dramatisácie tak ponúka výrazné herecké príležitosti pre hercov každej generácie Činohry SND. Z najstaršej generácie našli zastúpenie Emil Horváth, František Kovár, Dušan Tarageľ, Zuzana Kocúriková, Ľubomír Paulovič. Vidíme ich v takých hereckých polohách, ktoré nie sú u nich bežné, vytvárajú groteskné univerzum tragických osudov. Zástupcovia strednej generácie ako Milan Ondřík, Robert Roth, Diana Mórová a Petra Vajdová vytvárajú postojovo a názorovo veľmi výrazné postavy.

Inscenácia je určená publiku strednej generácie, ktoré pozná kontext a veľmi dobre odčítava istý posun a odstup.

Dea Loher: Nevina

Preklad:	Martina Vannayová
Réžia:	Eduard Kudláč
Dramaturgia:	Darina Abrahámová
Dramaturgická spolupráca:	Lenka Garajová
Scéna:	Eva Kudláčová - Rácová
Kostýmy:	Eva Kudláčová - Rácová
Hudba:	Martin Burlas
Videoprojekcie:	Lukáš Kodoň
Premiéra:	6. a 7. február 2016 - nová budova

Súčasná hra Dey Loher Nevina je príkladom kvalitného poetického textu s hlbokým metaforickým presahom. Na repertoári Činohry SND sa ocitla ešte pred výbuchom krízy s utečencami a ešte skôr ako sme videli roztrieštenosť a bezmocnosť Európy a neschopnosť včas reagovať. Režijná poetika Eduarda Kudláča necháva veľký priestor hercovi a scénografii, ktoré sa stávajú interpretačným kľúčom. Aj v inscenácii Nevina sa dominantnou a významovou stáva scénografia Evy Kudláčovej Rácovej, ktorá pripomína výlevku. Akúsi metaforickú výlevku sveta, v ktorej končia banálne, desivé, tragické, nezvládnuté osudy. Hra sa dotýka rôzneho spektra tém, veľmi špecificky vybratých postáv. Tiež v nej dostali príležitosť zástupcovia rôznych hereckých generácií od tej najstaršej - Emília Vášáryová, Anna Javorková, Dušan Jamrich, cez strednú ako Jana Oláhová, Zuzana Fialová, Tomáš Mašťalír, Dano Heriban, Ľuboš Kostelný, Táňa Pauhofová, až po najmladšiu - Daniel Fischer a hostia Michal Režný, Iveta Pagáčová, Ján Dobrík.

Je to inscenácia veľkého plátna, silných príbehov hoc na malej ploche, ktorá otvára otázky morálnych hraníc, postojov, utrpení a smútok, vysporiadaní sa so stratou i s našimi strachmi. Je to moderná dráma v pravom zmysle slova. Tragická, hlbavá a emočne vrstevnatá inscenácia postavená na slove sa stala cieľovou pre strednú a staršiu generáciu, ktorá sa už naučila v divadle počúvať.

Morálka 2000+

Réžia:	Alena Lelková, Júlia Rázusová, Kamil Žiška
Dramaturgia:	Daniel Majling
Scéna:	Juraj Poliak
Kostýmy:	Dorota Cigánková
Hudba:	Lucia Chuťková
Premiéra:	2. a 3. apríl 2016 - štúdio

Morálka 2000+ je po Desatore druhým projektom tzv. nepravidelnej dramaturgie. Ide o texty, ktoré vznikli priamo na objednávku Činohry SND. Ide o tri hry – aktovky, ktoré sa zaoberajú v akejsi vnútornej postupnosti témami, ktoré postupne bude naša spoločnosť riešiť. Technický pokrok a vedecké objavy posúvajú vpred nielen človeka, ale otvárajú novodobé morálne dilemy. Hry na objednávku písali mladí slovenskí autori a autorky, režírovali ich zástupcovia zhruba jednej generácie. Hra s názvom *Construct your life* otvorila bioetický problém, ktorý už nie je nereálny. Zaoberá sa morálnou dilemou žien, ktoré si odložili tehotenstvo po štyridsiatke, resp. ktoré firmy tlačia do takéhoto odkladania materstva. V réžii Aleny Lelkovej vznikla komunikatívna inscenácia, odrážajúca reálne stanoviská a vzťahové problémy. Svojich divákov našla už pripravených a rozumejúcich danému problému.

Druhá aktovka Kamila Žišku a Daniela Majlinga *Muž bez bolesti* je krehkou štúdiou toho, čo by v našom živote spôsobila absencia bolesti. Aké by boli možné dopady, ak by sa aplikácia génu, ktorý na jednej strane chráni, pretože eliminuje sklony k sebaškodovaniu a vyhľadávaniu bolesti, ale na strane druhej utlmuje našu bolesť až tak, že nie sme schopní byť kreatívni. Akoby naša bolesť bola tak bytostnou súčasťou nás, že vďaka nej sa kamsi posúvame, čosi o sebe a iných spoznávame. Preto je aktovka aj štúdiom aj rodinných vzťahov.

Tretia aktovka s názvom *Tak nás uč počítať naše dni* je už takmer futuristická. Autorka a režisérka Júlia Rázusová pripúšťa možnosť, ktorú rozvíja ruský vedec, že človek, teda jeho jednotlivé „súčasti“ sa postupne stanú nahraditeľnými, vymeniteľnými a tak sa dá dospieť do stavu nesmrteľnosti. Vznikla tak úvaha na tému večnosť, nesmrteľnosť a vzťah k hodnotám v takejto situácii.

Všetky tri jednoaktovky majú spoločného scénografa Juraja Poliaka, ktorý svety v inscenácii prepája do akéhosi priestorového univerza dekomponovanej skladačky. Rovnako v kostýmoch Doroty Cigánkovej cítiť istý estetizovaný prístup k tejto téme. Inscenácia je určená najmä mladej a strednej generácii, ktoré bude podobným otázkam či otáznikom vystavená zjavne stále častejšie. Budovanie názorových postojov na tejto malej ploche je veľmi silné a stále necháva priestor pre uvažovanie diváka a jeho vlastné rozhodovania v týchto spleťových novodobých morálnych dilemách.

Ingmar Bergmann: Fanny a Alexander

Preklad:	Teodora Chmelová
Réžia a adaptácia:	Marián Amsler
Dramaturgia:	Darina Abrahámová
Scéna:	Juraj Kuchárek
Kostýmy:	Martin Kotúček
Hudba:	Ivan Acher
Premiéra:	6. a 7. apríl 2016 - nová budova

Marián Amsler sa ako autor adaptácie *Fanny a Alexander* pustil do neľahkej úlohy pretaviť filmový scenár do divadelného – dramatického textu. Išlo o slovenskú premiéru svetoznámeho a oceňovaného Bergmannovho filmu na divadle. Už ako autor si zvolil aj budúcu optiku inscenátora a režiséra. Vytvoril umeleckú nadstavbu, ktorá v inscenácii silno rezonuje a posúva film do nového kontextu. *Live cinema* sa stáva komunikátorom tém a nositeľom celkového vyznenia inscenácie.

Marián Amsler vedome akcentuje a konfrontuje témy rodinného pokoja a rodinného násillia. Vytvára pútavé vizuálne divadlo, priam danteovskú cestu človeka peklom, očistcom i rajom. Konfrontuje obraz celku s detailom, dotýka sa krehkých hraníc zla, manipulácie a sveta slobody a fantázie. Je to istá oslava slobody ducha, naozajstnej spirituality a umenia.

Je to prítomnosť ďalšieho veľkého plátna na javisku Činohry SND. Tvorcovia scény a kostýmov Juraj Kuchárek a Martin Kotůček preniesli do divadelnej podoby takmer identické prostredie z Bergmannovho filmu, ale s vysokou pridanou hodnotou zlúčenia estetického kánonu 19. i 20. storočia a nového elementu filmového média.

Amslerovi sa podarilo odhaliť, zvýrazniť a sprítomniť divadelný mechanizmus, dodať mu nový kontext práve použitím filmárskych postupov a technológií.

Priestor v inscenácii majú všetky herecké generácie, je to takmer prierez hereckými prístupmi a postupmi. Emília Vášáryová, František Kovár, Zuzana Kocúriková, Anna Maľová ako zástupcovia najstaršej hereckej generácie majú výrazný a neopomenuteľný zástoj, predstavujú aj diferentné názorové spektrum postáv. Rovnako aj členovia strednej generácie ako Gabriela Dzuríková, Diana Mórová, Branislav Bystriansky, Milan Ondřík, Dano Heriban, Petra Vajdová, ale aj staršia stredná generácia ako Richard Stanke a Ingrid Timková vytvorili štúdio typov správania sa a myslenia. Zavŕšením sú v obsadení členovia najmladší ako Daniel Fischer spolu s Táňou Pauhofovou (členkou strednej hereckej generácie). Vytvorili citlivú kreáciu detskej optiky, ktorou aj divák môže vnímať tento titul. Je to inscenácia pre široké divácke spektrum naprieč rôznymi vekovými skupinami. Je to divadelné vidovisko pre znalcov Bergmanna i pre filmových laikov. Je to inscenácia o podstate a hľadaní harmónie v čase nepokoja.

Peter Lomnický: *Strach*

Réžia:	David Jařab
Dramaturgia:	Daniel Majling
Scéna:	David Jařab
Kostýmy:	Sylva Zimula Hanáková
Premiéra:	4. a 5. jún 2016 - štúdio

Inscenáciou, ktorá pokračuje v línii „zahraniční režiséři inscenujú slovenské pôvodné tituly“, je aj Strach. Ide o hru Petra Lomnického, ktorú režijne naštudoval český režisér David Jařab. Lomnický v texte sprítomňuje mnohé podoby strachov, úzkostí a nepokojov. Od tých, ktoré súvisia s individualitou a jej prejavom sa, s vnútorným strachom, ale aj také, ktoré majú širší dopad ako je farmakológia, konšpiračné teórie atď. Estetizovaná štúdia strachov je na javisku štúdia novej budovy divadla reprezentovaná aj estetizovanou scénou poslednej potopy ľudstva, apokalypsy, ktorá zmetie všetko. Scénograf a režisér v jednej osobe David Jařab zvýraznil práve uzavretosť sveta, v ktorom strach kulminuje a ovláda každého jednotlivca. V takejto extrémne vyhrotenej situácii musí každý jednotlivec konať a zaujať konkrétne stanovisko. Aj také, ktoré je vlastne nezvládnutím situácie a podľahnutím strachu, aj také, ktoré otvára Pandorine skrinky odhaľuje človeku jeho vlastné zlyhania. I strachy z nich. Inscenácia nelineárneho textu vyžaduje pozorného diváka, ktorý sa rád prelúska neľahkým textom obrazov a asociácií. Herecké obsadenie naprieč generáciami zvýrazňuje motív strachu, ktorý súvisí s istou etapou života. Výrazné výkony Emila Horvátha, Františka Kovára, Richarda Stankeho, Alexandra Bártu, Jany Olřhovej, Jána Koleníka a Dominiky Kavaschovej umocňujú emocionálny vnem z inscenácie, ktorá prináša atmosféru modernej apokalypsy.

Viliam Klimáček: Sissi (úteky Alřbety Rakúskej)

Réžia:	Eszter Novak
Dramaturgia:	Peter Kováč
Scéna:	Jozef Ciller
Kostýmy:	Peter Čanecký
Hudba:	György Selmeczi
Choreografia:	Peter Novak
Premiéra:	7. a 8. jún 2016 - nová budova

Hru Viliama Klimáčka Sissi sme ponúkli mařarskej režisérke Eszter Novak v rámci línie, v ktorej domácich autorov konfrontujeme so zahraničnými režiséřmi. Eszter Novak sa v inscenácii Sissi vybrala cestou akejsi demýtizácie obrazu cisárovnej Alřbety Rakúskej a hľadala v jej osude súčasné paralely. Nielen so štátnikmi a reprezentantmi vládnucich aristokratických elít, ale aj s komplikovanými vzťahmi medzi jednotlivými malými štátmi Európy. Vznikol tak pohľad nielen na osud našej poslednej panovníckej rodiny, ale aj na isté európske myslenie a politiku, na rířu, ktorá sa ocitá na konci svojho veku. Moderné prerozprávanie príbehu Sissi je zároveň aj rozprávaním o súčasnej žene, o jej pozícii vo svete politiky, ktorý tvoria muži.

V inscenácii má výrazné zastúpenie staršia generácia v podobe Anny Javorkovej ako cisárovnej Žofie, ale i stredná generácia - Táňa Pauhofová, Tomáš Mařtalír, Gabriela Dzuríková.

Neopomenuteľná je najmladšia generácia, ktorú zastupuje Daniel Fischer, ale aj Monika Horváthová a Monika Potokárová. Tieto dve študentky vytvorili na veľkom javisku Činohry SND postavy, ktoré intenzívne rezonujú. Významotvorným elementom inscenácie je najmä početný Zbor, ktorý pomáha vytvárať javiskový obraz, priestor, dopĺňa nám informácie o živote na dvore a sám ho aj tvorí. Je to nezanedbateľná stránka inscenácie, ktorá odhaľuje zákulisie politiky, ale je aj jej ironickým komentátorom. Inscenácia je určená mladej a strednej generácii, ale i tej najstaršej.

Georg Büchner: Mier chatrčiam! Vojnu palácom!

Preklad:	Andrej Zmeček
Réžia a úprava:	Ingrid Timková
Dramaturgia:	Miriam Kičiňová
Scéna a kostýmy:	Ema Terenová
Premiéra:	12. októbra 2016 - Modrý salón

Text nemeckého romantického dramatika Georga Büchnera vyvolal v čase vzniku obrovský rozruch a vlnu revolty a vzdoru. Autor v nej využil dobové štatistiky výdavkov hessenského veľkovoľvodstva a priam vyzýval ľud k revolúcii. Dnes je tento text označovaný ako politický pamflet. Jeho uvedenie v Modrom salóne je slovenskou premiérou tohto titulu. Je jednoduchým príkladom manipulácie moci. Jednotlivec získava prevahu nad davom a je schopný správnym užívaním slov, rétorikou a argumentmi získať dav na svoju stranu a stať sa predstaviteľom štátnej moci. Modrý salón je priestorom na realizáciu autorských a pôvodných diel. Mier chatrčiam! Vojnu palácom! V réžii herečky Ingrid Timkovej otvára novú líniu Modrého salónu, v ktorej predstavujeme nielen kontroverzné osobnosti, ale aj kontroverzné texty a adaptujeme ich do súčasnej podoby. Nový preklad Andreja Zmečeka sa stal komunikatívnym a aktualizoval samotný problém. Najvýraznejšou a nosnou je samotná herecká interpretácia Róberta Rotha, ktorý ponúka synergický výkon slova, pohybu, emócie a silného ratia a „sprecherského“ umenia. Je to monodráma, ktorá atakuje svojím páľčivým problémom a komunikuje najmä s generáciou strednou a staršou.

Pavol Weiss: Zo života ľudstva

Réžia:	Dino Mustafić
Dramaturgia:	Peter Kováč
Scéna:	Dragutin Broz
Kostýmy:	Marija Havran
Hudba:	Assen Avramov
Choreografia:	Stanislava Vlčeková
Premiéra:	5. a 6. novembra 2016 - štúdio

Pôvodná hra slovenského autora Pavla Weissa Zo života ľudstva sa stala súčasťou projektu dvoch sezón Činohry SND, v ktorých slovenské pôvodné hry inscenovali zahraniční režiséri. Hra Pavla Weissa získala umiestnenie aj v súťaži Dráma 2013. Autor ju však ešte adaptoval na požiadavky Činohry SND. Na spoluprácu sme oslovili výrazného režiséra z Bosny a Hercegoviny Dina Mustafića, ktorý porozumel zmyslu textu a čítal ho prizmou vlastnej vojnovnej skúsenosti. Pripravil inscenáciu, ktorá sa odkláňala od realistického základu textu a vytvára mu štylizovanú nadstavbu. Dino Mustafić sa zamerával na prácu s hercom, na jeho schopnosť naplniť situáciu v konaní. Pracoval na pohybovej stránke inscenácie, na fyzickom prejave herca, ktorý podporuje jeho emocionálny výraz. Inscenácia tak vôbec nemá naturalistický charakter, ale znakový. V tomto bola spolupráca s bosnianskym režisérom v mnohom obohatením. Druhým dôležitým prvkom takejto spolupráce je aj prítomnosť časti zahraničného tímu. Scénografa Dragutina Broza, ktorý na scéne mnohovýznamne a účelovo využil prvok protitankovej zátarasy. Zhmotnil asociatívne obsah textu, jeho dystopickú vrstvu. Výraznou zložkou inscenácie je aj hudba Assena Avramova prítomná v priamom (ale nielen) prevedení na javisku. Violončelo sa stáva sprievodcom i spoločníkom tém, jeho interpretom a na javisku pôsobí sugestívne. Tak ako aj pieseň pred pauzou inscenácie. Dinovi Mustafićovi sa podarilo zhmotniť apokalyptický svet anarchie v metafore a znaku s katarzným momentom na konci.

Inscenácia ponúkla priestor strednej hereckej generácii (Mórová, Olhová, Stanke), ale predstavili sa v nej vo veľkej úlohe aj najmladší členovia činohry SND (Autner a Potokárová). Inscenácia je určená strednej generácii, ktorá sa pasuje s týmito sociálnymi a politickými problémami.

Roald Dahl: Apartmán v hoteli Bristol

Réžia:	Michal Vajdička
Adaptácia a dramaturgia:	Daniel Majling
Scéna:	Pavol Andraško
Kostýmy:	Katarína Hollá
Hudba:	Michal Novinski
Premiéra:	12. a 13. novembra 2016 - nová budova

Poslednou premiérou roku 2016 bola adaptácia poviedok Roalda Dahla. Ide o jednu zo slovenských premiér týchto poviedok v tejto podobe. Režisér Michal Vajdička a jeho tvorivý tím pripravili inscenáciu s dobovým nádychom 50. rokov, ktorá prepájala príbehy niekoľkých Dahlových poviedok a vytvorila akési panoptikum tajomných postáv i zápletiak. Veľmi estetizovaná inscenácia ponúkla priestor pre hereckú tvorbu naprieč generáciami. Tú najstaršiu reprezentujú Zdena Studenková, Kamila Magálová, Emil Horváth, František Kovár, Marián Geišberg, Ivan Vojtek, tú strednú zas Monika Hilmerová, Gabriela Dzuríková, Ondrej Kovaľ, Tomáš Maštálir, Ľuboš Kostelný. A najmladšiu zas Daniel Fischer a študenti Vysoké školy múzických umení. Inscenácia je svojím tajomnom v kontraste k svetlým tónom scény Pavla Andraška, ilúzia, či pohľad od brucha hotela centralizuje pohľad diváka a upriamuje jeho pozornosť. Rovnako aj kostýmy Kataríny Hollej umocňujú dobový pocit z inscenácie. Spôsobom hrania a témy, ktoré sa objavujú, sú však súčasnejšie. Nejde len o humor a plezír z prešpikovania detektívnych zápletiak, ale aj o istý postoj na konci. Skupinu v podstate zhýralých a večne stávkujúcich boháčov sa na koniec rozhodne niekto potrestať. Inscenácia a teda aj text majú v sebe okrem iného aj isté morálne posolstvo, ktoré apeluje na bezbrehosť konania vyprázdnenej generácie. Zážitok detektívky umocňuje aj hudba Michala Novinského, ktorý bravúrnou gradáciou vytvára detektívne napätie ako pri sledovaní napínaveho filmu. Inscenácia je určená mladej a strednej generácii, ale ukazuje sa, že aj staršej generácii dokáže byť takto podaný dahlovský čierny humor veľmi blízky.

Doplňujúci komentár

V roku 2016 uviedla Činohra SND 9 premiér. Boli už súčasťou konceptu, v ktorom dramaturgia činohry na čele s Romanom Polákom ako umeleckým šéfom spájala slovenských autorov a zahraničných režisérov, a naopak slovenskí režiséri inscenovali nové dramatické texty, či adaptácie prozaických textov alebo filmových scenárov. V každom prípade a titule išlo o slovenskú premiéru. Vzniklo tak deväť nových činoherných inscenácií, 4 adaptácie a preklady cudzokrajných textov, 7 pôvodných slovenských hier (*Morálku 2000+* tvoria tri jednoaktovky). Činohra SND sa takto už dlhodobejšie podieľa na vzniku pôvodnej slovenskej drámy.

V Modrom salóne dostala priestor aj slovenská poézia a opäť tak dokázala svoju funkčnosť, platnosť a štylistickú vybrúsenosť.

Inscenácie činohry v roku 2016 charakterizuje rôznosť poetík, snaha pomenovať aktuálne problémy politické, sociálne i vzťahové.

Inscenácia *Rivers of Babylon* je dôkazom univerzálnosti románu Petra Pišťanka a jeho ešte aktuálnejšieho a stále platného posolstva. Zahraničný režisér i autor adaptácie v jednej osobe Diego de Brea prenikol do základného jadra románu, do stavu túžby po moci, túžby priživovať sa na moci, do stavu, ako sa tvorí moc. Taká, ktorá ovplyvňuje, má dopad a silu, mafiánske praktiky a preniká až do politických štruktúr a je vo vysoko estetizovanej podobe. Inscenácia *Nevina* je zas naplnením poetického textu so súčasnými témami inovatívnymi postupmi, novými a neobohranými príbehmi, špecifickou réžiou Eduarda Kudláča. Bolo to stretnutie s novým divadelným jazykom a režijnou poetikou, ktorá konvenuje textom Dey Loher. Zviditeľnenie tém ako je migrácia či vnútorná slepota, rezignácia na vzťah, paktovanie so smrťou v stave úzkosti, to všetko zvýraznila minimalistická ale účelná scénografia.

Pokračovaním nepravidelnej dramaturgie Desatora bolo uvedenie troch pôvodných jednoaktoviek v jeden večer pod spoločným názvom *Morálka 2000 +*. Traja generačne blízki, mladí režiséri skúmali možnosti etiky a morálneho konania práve v situáciách, ktoré s rozvojom vedy a techniky úzko súvisia. Sú to tie nové problematické otázky, na ktoré odpovede a následné postoje budú formovať morálne postoje človeka 21. storočia.

K ďalším a oceňovaným prvenstvám patrí slovenská premiéra adaptácie filmu Ingmara Bergmanna *Fanny a Alexander*. Fúzia medzi svetom divadla a filmu sa zhmotnila v tzv. princípe *live cinema*, kde udalosti a konanie na javisku je snímané z detailu kamerou. Všetky použité prostriedky smerujú k zviditeľneniu témy násillia, manipulácie v rodine, ale sú aj detailným priblížením vzťahov harmónie a pokoja, sú danteovskou cestou z nebies očistcom do pekla a následne späť na nebesia. Je to javisková metafora s inovatívnymi - na Slovensku nepoužívanými - prostriedkami.

V spolupráci zahraničného režiséra a slovenského autora v júni 2016 vznikla aj inscenácia *Strach*. Autor Peter Lomnický pripravil pre režiséra Davida Jařaba text, v ktorom absentoval príbeh, nešlo o lineárne napísanú drámu, ale o útržky, sekvencie dialógov, v ktorých sa strach tematizuje na rôznych úrovniach od kataklizmy, ktorá postihla tento náš časopriestor, cez vnútorné strachy, rezignácie a úteky. Ide o inscenáciu, ktorá nás prevedie do nasledujúcej sezóny 2016/2017, kde budeme hovoriť o tom, ako civilizácia ohrozuje civilizáciu.

Hra Viliama Klimáčka *Sissi* bola v tomto roku tretím titulom, ktorý inscenoval zahraničný režisér. Maďarský tvorivý tím na čele s režisérkou Eszter Novak pristúpil k téme *Sissi* z odstupu a nazeral na ňu ako na typ budúcej modernej ženy, ktorá trpí a trápi sa vzťahom tela a krásy, kultom mladosti a neistou i premenlivou politickou situáciou, ktorej nitkami stále menej

a menej hýbu predstavitelia aristokracie. Snaha o demýtizovanie schneiderovského obrazu Sissi, hľadanie humoru v bizarných dvorských konvenciách a úvahy nad smerovaním Európy a jej elít na sklonku 19. storočia to všetko je súčasťou rozprávania príbehu rakúskej cisárovnjej Alžbety.

V júni 2016 pokračovala činohra vo výskume divadla poézie v Modrom salóne inscenovaním básní troch autoriek – Mily Haugovej, Taťjany Lehenovej a Kataríny Kucbelovej - pod názvom *Branné cvičenie... pre vybranú spoločnosť*. Mladé absolventky herectva hľadali javiskový výraz pre súčasnú poéziu a najmä témy, ktoré dokáže stále intenzívne sprostredkovať. Ide o stretnutie či dokonca tematickú konfrontáciu troch slovenských poetiek Mily Haugovej, Taťjany Lehenovej a Kataríny Kucbelovej v jeden večer. Každá svojím spôsobom výrazne a odlišne zasiahla do sveta literatúry. Inscenácia nie je len pocta slovenskej poézii a jej významným a nekonvenčným predstaviteľkám, ale je to divadelná úvaha, zamyslenie nad jednotlivými fázami a stavmi ženy.

V politickom pamflete *Vojnu palácom! Mier chatrčiam!* sa podarilo opäť pripraviť monodrámu, ktorá ponúka sugestívny zážitok. Jednak svojím obsahom, ale aj hereckým prevedením. V réžii Ingrid Timkovej vznikla minimalistická inscenácia, ktorá priamo oslovuje divákov.

Predstavenie *Zo života ľudstva* naplnilo zmysluplnosť projektu, v ktorom zahraniční režiséri inscenujú pôvodné slovenské hry. Pohybová, znaková a estetizovaná poetika Dina Mustafića posunula text Pavla Weissa, ktorý môže niekomu pripadať tézovitý. V tejto inscenácii však využíva rámec metafory. Rovnako bol jeho prístup prínosný aj pre hereckú časť súbor.

Apartmán v hoteli Bristol ukázal, že detektívka je živý žáner, o ktorý majú záujem rovnako diváci, ako aj samotní tvorcovia a interpreti. Vznikla inscenácia v podstate pôvodného textu, ktorá má aj širší etický rozmer.

Takto sme zavřili divadelnú časť roka. K práci činohry však nutne musíme prirátat účasť na festivaloch na Slovensku (Východná, Zvolen - Zvolenské hry zámocké, Martin - Dotyky a spojenia), v Čechách (Zlín, Brno - Divadelný svet, Praha), ale najmä v ďalekom i blízkom zahraničí (Turecko - Bursa, Izrael - festival Izra drama v Tel Avive, Budapešť, Rumunsko - Bukurešť), hosťovania mimo domovskej pôdy SND na zájazdoch - Nitra, Žilina, Banská Štiavnica, Bátorvce, Zvolen, Trnava. V Činohre SND hosťovali divadelné súbory z Nitry, Martina, Brezna, ND Praha, Divadlo Archa, Teatro Koreja z Talianska. Poskytli sme priestor ďalším festivalom. V máji 2016 festivalu súčasného divadla Nová dráma a v júni medzinárodnému festivalu Istropolitana.

Naše inscenácie v sále činohry a v štúdiu dopĺňali aj programy v Modrom salóne. V programe s názvom INISIGHT sme počas celej sezóny divákovi otvárali dvere do zákulisia vzniku jednotlivých premiérových titulov. Od januára prebiehala aj inovácia pod názvom INSIGHT – divadelné profesie, kde sme divákov zoznamovali s autormi textov, kostýmovými výtvarníkmi, scénografmi, hudobníkmi, inšpicientmi, šepkármi, zvukármi, technikmi. Zároveň líniu spoločenskej diskusie niesli večery a diskusie s Andrejom Bánom a jeho hosťami pod názvom Od balkánskych vojen po sťahovanie národov, kde sme mapovali dôležité zlomové body v moderných dejinách Európy, ktoré sú možnou príčinou súčasnej krízy – nielen migračnej. Naše tvorivé úsilie naplnili aj inscenované čítania ako Dráma v salóne, kde sme priblížili súčasnú francúzsku drámu formou inscenovaného čítania, ale i Trojboj pre Novú drámu či Kultúrny flám. Takto sme posilnili vzťah divákov k inscenovaniu súčasnej drámy a hľadali podobu inscenovaného čítania v Modrom salóne.

Popri tom všetkom sme stále realizovali vzdelávacie aktivity Hovoríme o divadle a nebojme sa diskutovať i Od textu po predstavenie, ktorých sa zúčastnili deti zo základných a stredných škôl z celého Slovenska v počte 877. Realizovali sme špeciálny a na mieru prispôsobený viacčastový vzdelávací projekt s nízkoprahovým centrom Mixklub v Pentagone. Spolupracovali sme s n. o. Equity a pomáhali pri vyhlásení výsledkov celoslovenskej súťaže Som fér!, ktorá prebiehala pod záštitou ombudsmanky Jany Dubovcovej a vyhlásenie sa uskutočnilo v sále činohry. Spustili sme aj nový projekt: Divadlo proti extrémizmu, v ktorom malá inscenácia Natálka bude putovať po slovenských školách a otvárať diskusie na tému radikalizácie spoločnosti a jej prejavov. A diskusií so študentmi na tému totality sa zúčastňovali aj herci činohry v spolupráci s OZ Living Memory.

Činohra SND vstupuje do nového roku, kde bude rozvíjať zahraničnú spoluprácu s autormi i režisérmi, organizovať medzinárodný festival Eurokontext.sk, ale i vzdelávacie aktivity, ktoré sa ukazujú v súčasnej situácii ako veľmi dôležité.

Z finančných prostriedkov, ktoré boli pridelené na prioritné projekty, prezentovala Činohra SND nasledovné predstavenia:

a/ v rámci SR:

Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
I. Vyrpajev	Ilúzie	Žilina
J. Palárik	Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch	Nitra
	Korene	Banská Štiavnica
I. Vyrpajev	Ilúzie	Púchov
V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Prešov
K. Horák	Prorok Štúr a jeho tiene	Zvolen
P. Pavlac	Slovo Válkovo	Bátovce
P. Quilter	Je úžasná!	Trnava
P. Pišťánek	Rivers of Babylon	Martin
B. Slančíková-Timrava	Bál	Nitra
J. Palárik	Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch	Východná
D. Arcand	Úpadok amerického impéria / Invázia barbarov	Piešťany
I. Vyrpajev	Ilúzie	Dolný Kubín
I. Vyrpajev	Ilúzie	Banská Štiavnica
D. Arcand	Invázia barbarov	Košice

b/ v zahraničí:

Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Bursa - Turecko
V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Bursa - Turecko
D. Mailing	Labyrinty a ráje Jána Amosa	Zlín - ČR
I. Vyrpajev	Ilúzie	Brno - ČR
V. Klimáček	Mojmír II.	Plzeň - ČR
P. Pišťánek	Rivers of Babylon	Praha - ČR
I. Stodola	Bačova žena	Bukurešť - Rumunsko
P. Karvaš	Polnočná omša	Budapešť - Maďarsko

OPERA

Wolfgang Amadeus Mozart: Così fan tutte

(Komická opera v dvoch dejstvách)

Hudobné naštudovanie:	Friedrich Haider
Réžia:	Marek Weiss
Scéna a kostýmy:	Hanna Szymczak
Premiéra:	22. 1. 2016 - historická budova

Úmysel uviesť toto geniálne dielo salzburského rodáka rezonoval už dlhšiu dobu v dramaturgických zámeroch operného súboru SND. Po naštudovaní Čarovnej flauty, obnovenej premiéry Dona Giovanniho a opery serie La clemenza di Tito bolo teda len otázkou času, kedy obohatí programovú ponuku našej prvej opernej scény. Stalo sa tak pri príležitosti 260. výročia narodenie W.A. Mozarta. Na jednej strane ide o jedno z jeho vrcholných diel, na strane druhej o opus, ktorý nepatrí k najhranejším a svojou dramaturgickou subtilnosťou a rafinovanosťou ani k najprístupnejším autorovým umeleckým výpovediam.

Hudobného naštudovania sa ujal Friedrich Haider, ktorý sa podieľal na všetkých hudobných naštudovaniach Mozartových diel v poslednom období na scéne Opery SND. Inscenácia vznikla v spolupráci s Baltskou operou v Gdaňsku. Jej tvorca, režisér Marek Weiss, je popredným operným režisérom u našich severných susedov. Jeho poňatie je výsostne komornou divadelnou výpoveďou, vychádzajúcou z premyslenej a veľmi dôslednej psychologickéj analýzy príbehu a jeho spoločensko-morálnych kontextov. Nová inscenácia vo veľkej miere využíva potenciál domáceho sólistického zázemia, doplnený hosťujúcimi slovenskými, resp. českými interpretmi. Viacerí domáci sólisti našli pritom vo svojich úlohách priestor na výrazný osobnostný rast, predovšetkým mezzosopranistka Monika Fabianová a barytonista Daniel Čapkovič. Svoj vysoký štandard potvrdili Peter Mikuláš, Eva Hornyáková i hosťujúci sólisti Jana Šrejma-Kačírková a Aleš Jenis. Spomedzi hostí zaznamenal výrazný interpretačný a spevácky rast slovenský tenorista Juraj Hollý. Tak ako v predošlých hudobných naštudovaniach Friedricha Haidera i v tomto prípade bol jeho zástoj určujúci pre excelentnú hudobnú kvalitu inscenácie.

Ludwig van Beethoven : Fidellio

(Opera v dvoch dejstvách)

Hudobné naštudovanie:	János Kovács
Réžia:	Martin Bendik
Scéna:	Juraj Fábry
Kostýmy:	Marija Havran
Premiéra:	8. 4. 2016 - nová budova

Druhou premiérou kalendárneho roka 2016 v Opere Slovenského národného divadla bola Beethovenova jediná a zároveň jedinečná opera Fidelio. Dielo utopických ľudských vízií s výzvou k ľudskosti, bratstvu, slobode a mieru. Toto dielo sa v dejinách Opery SND objavilo v piatich inscenačných podobách a neraz bolo míľnikom a skúškou profesionality súboru po vokálnej a hudobnej, ale predovšetkým inscenačnej stránke. Tu treba spomenúť inscenáciu z roku 1936 v legendárnej réžii Viktora Šulca a v scéne Františka Trösterera, ktorou sa začala de facto písať história modernej opernej réžie na Slovensku. Z historického hľadiska treba spomenúť aj vynikajúcu inscenáciu z roku 1974 v réžii Branislava Krišku a v hudobnom naštudovaní Zdenka Košlera.

Súčasná inscenácia v réžii Martina Bendika a v hudobnom naštudovaní jedného z najvýznamnejších maďarských dirigentov Jánosa Kovácsa predostrela pred bratislavského diváka víziu nových podôb totality, ktorá zasahuje našu spoločnosť prostredníctvom moderných technológií. Prostredníctvom nich sa či už jedinec alebo časť spoločnosti môže stať predmetom manipulácie, cieleného monitoringu i následného ovládania. Azda ešte výraznejšou témou ako hľadanie inovatívnej podoby totalitných praktík súčasnosti je v Bendikovej inscenácii aktualizácia beethovenovskej vízie slobody a spoločnosti založenej na úcte, láske a tolerancii. Jeho inscenačné zrkadlo vykreslilo v ostrých až provokujúcich kontúrach konfrontáciu idealisticky definovaných charakterov príbehu s našou súčasnou skúsenosťou politického, spoločenského i morálneho marazmu. Inscenácia vyvolala na jednej strane polemiku ako medzi divákmi, tak i v kruhoch odbornej verejnosti, na druhej celkom isto podnietila veľmi pozitívnu, hlbšiu reflexiu na tému súčasného angažovaného operného divadla. Absolutórium si zaslúži excelentné hudobné naštudovanie Jánosa Kovácsa, ktoré vytvorilo neobyčajne silný a výrazovo sugestívny pendant javiskovej dimenzie inscenácie.

Spomedzi interpretov treba spomenúť predstaviteľku hlavnej postavy, nemeckú sopranistku Maidu Hundeling, ktorá brilantne, sebaisto a s nadhľadom zvládala náročný part Leonory. Podobne aj predstaviteľ postavy Florestana, český tenorista Jan Vacík, patril medzi výrazné postavy premiérového večera. Za spomenutie stojí v neposlednom rade výkon domáceho barytonistu Jána Ďurča, predstaviteľov postavy Rocca Jozefa Benciho a Jiřího Sulženka, ako aj výkony sólistov Ľudovíta Ludhu, Róberta Remeselníka, Jany Bernáthovej a Márie Rychlovej.

Celkovo môžeme konštatovať, že dramaturgický zámer – predstaviť toto ojedinelé dielo, pretlmočené do divadelného jazyka súčasného moderného divadla – sa vydaril. Svedčia o tom okrem iného pozitívne ohlasy divákov z nemeckej jazykovej oblasti, pre ktorých je Fidelio ikonou opernej kultúry, ale i viaceré odborné reflexie z domáceho prostredia.

Giuseppe Verdi: Simon Boccanegra

(Opera v troch dejstvách s prológom)

Hudobné naštudovanie:	Martin Leginus
Réžia:	Marián Chudovský
Scéna:	Jaroslav Valek
Kostýmy:	Peter Čanecký
Premiéra:	20. 5. 2016 - nová budova

Diela Giuseppe Verdiho sú trvalou súčasťou dramaturgie Opery Slovenského národného divadla. Na nich odrástla na Slovensku nejedna spevácka generácia, nejuden dirigent a v neposlednom rade nejuden inscenačný tím. V tomto ohľade môžeme teda hovoriť o verdiovskej interpretačnej tradícii prvej slovenskej opernej scény. I v súčasnosti opery Giuseppe Verdiho tvoria významnú časť celkového repertoáru divadla, okrem La traviaty, Rigoletta, Nabucca či Macbetha to bola donedávna i Aida, Otello, Falstaff.

Simon Boccanegra absentoval v programovej ponuke SND tri desaťročia a jeho premiéra bola zároveň otváracím predstavením festivalu Eurokontext.sk. Dielo je politickou drámou z obdobia ranej renesancie s odkazom, ktorý má veľmi aktuálne súvislosti s dneškom. To je dôvod, prečo je častou inšpiráciou pre súčasných inscenátorov, ktorých provokuje k novým výkladom a pretlmočeniam obsahového posolstva.

Ani aktuálna bratislavská inscenácia si nevybrala cestu ľahšieho odporu, cestu tradičného operného kliše, ale hľadala originálny inscenačný kľúč. Režisér inscenácie Marián Chudovský a výtvarníci Jaroslav Valek a Peter Čanecký zasadili príbeh do prostredia múzea, čím vytvorili napätie medzi historizujúcou dimenziou na jednej strane a súčasnou realitou na strane druhej. K výrazným črtám ich inscenačného rukopisu patrili scénografický náznak, dramatická a atmosférická funkcia svetla, osobitá podoba metaforického komentára i dotvorenia dramatickej pointy jednotlivých scén i celku.

Podstatným vkladom do inscenácie bolo tiež hudobné naštudovanie dirigenta Martina Leginusa, pre ktorého bol tento titul prvým samostatným hudobným naštudovaním na javisku SND. Výrazný podiel na umeleckom vyznení inscenácie malo kvalitné spevácke obsadenie. Popri renomovanom bulharskom barytonistovi Antonovi Keremidhtchievovi to bol v ústrednej postave predovšetkým mladý domáci sólista Daniel Čapkovič, ktorý našiel vo veľkej a mnohotvárnej role príležitosť pre výrazný umelecký i vokálny rast. V basovej postave Fiesca patrili medzi hviezdy premiérových večerov Peter Mikuláš, ale i hosťujúci Jozef Benci. Ústredná ženská postava mala tri veľmi kvalitné domáce interpretky: Evu Hornyákovú, Katarínu Juhásovú-Štúrovú a Adrianu Kohútkovú. Výrazný umelecký rast zaznamenal v postave Gabriela Adorna tiež Tomáš Juhás, ktorý alternoval s vynikajúcim hosťujúcim kórejským tenoristom Kyungho Kimom.

Hector Berlioz: Faustovo prekliatie

(Dramatická legenda v štyroch častiach)

Hudobné naštudovanie:	Rastislav Štúr
Réžia:	Marián Chudovský
Zbormajster:	Pavel Procházka
Chorografia:	Igor Holováč
Výtvarná spolupráca:	Jaroslav Valek
Premiéra:	21. 10. 2016 - nová budova

Berliozovo Faustovo prekliatie patrí k profilovým symfonickým programovým dielam romantizmu. Keďže ide o hudobnodramatické dielo – teda také, ktoré má okrem hudobnej aj výraznú divadelnú (dejovú) zložku, je tu inšpirácia stvárníť tento opus scénicky. Pokiaľ ide o výber diela, rozhodne nepatrí k bežnému repertoáru operných domov – a ako také ho v kontexte dramaturgickej ponuky Opery SND možno jednoznačne hodnotiť ako originálny dramaturgický prínos. Navyše – tento opus si vyžaduje veľký interpretačný aparát – rozsiahly romantický orchester, veľký zmiešaný zbor a kvalitných sólistov – takže pri jeho realizácii sa mohol naplno zúžitkovať interpretačný potenciál interných umelcov nášho operného súboru. Realizačný tím si navyše zvolil kombináciu hereckej akcie s hojnými plochami baletnej interpretácie, takže napokon vznikol veľký spoločný projekt súboru opery so súborom baletu.

Premiéra Faustovho prekliatia sa vyznačovala detailným hudobným prepracovaním diela, vyrovnanými výkonmi zboru, výraznými sólistickými stvárneniami hudobnodramatických postáv – a kreatívnou podobou baletných vstupov. Réžia sa držala svojho pôvodného zámeru vytvoriť poloscénické uvedenie diela – a tak v dobrom zmysle slova slúžila hudbe. Inscenácia hudbu podporuje, inšpiruje sa ňou v obrazových a pohybových asociáciách, ale nestrháva pritom na seba rušivým spôsobom pozornosť.

Operná časť festivalu Eurokontext.sk (20. 5. – 3. 6. 2016)

Festival Eurokontext.sk sa po predošlom činohernom ročníku venoval opäť opere a baletu. V jeho opernej časti vystúpili popri domácim súbore hostia z Košíc, Brna, Prahy a Kolína. Programová skladba opernej časti festivalu Eurokontext.sk priniesla rôznorodú ponuku hudobnodramatického repertoáru, ale aj inscenačných poetík a interpretačných výkonov.

Domáci súbor sa predstavil prostredníctvom nových inscenácií, ktoré mali svoju premiéru v aktuálnej sezóne: s Janáčkovou hudobnou drámou *Vec Makropulos* v hudobnom naštudovaní Ondreja Olosa a v réžii Petra Konwitschného, *Così fan tutte* W. A. Mozarta v hudobnom naštudovaní Friedricha Haidera a v réžii Mareka Weissa, Beethovenovým *Fideliom* s Jánosom

Kováčsom za dirigentským pultom a Martin Bendikom ako režisérom, a *Simonom Boccanegrom* v inscenácii Mariána Chudovského pod taktovkou Martina Leginusa. Zo starších titulov sme uviedli osobitú inscenáciu *Romea a Júlie* Charlesa Gounoda v réžii Diega de Brea a v hudobnom naštudovaní Rastislava Štúra.

Ako hostia sa predstavili na festivale partneri z opery Národného divadla Praha s dvoma inscenáciami. Prvá, komorná, prezentovala diela Dmitrija Šostakoviča – *Orango* a *Antiformalistický jarmok* pod taktovkou Jana Kučeru v réžii Slávy Daubnerovej. Obe diela majú z pohľadu žánru experimentálny charakter a v spojitosti s obsahovou stránkou predstavujú veľmi originálne historické svedectvo autorovho umeleckého vzdoru v časoch krutej stalinskej diktatúry a kultúrneho dogmatizmu. Inscenácia bola veľmi originálnym, špecifickým dramaturgickým obohatením festivalu.

Opera ND v Prahe sa predstavila aj osobitým výkladom Janáčkovej opery z *Mŕtveho domu* v hudobnom naštudovaní Roberta Jindru v réžii Daniela Špinara. Sugestívna a vizuálne fascinujúca inscenácia poňala dianie za múrmi gulagu, kde sa príbeh odohráva ako vnútorný svet hrdinov, ktorý ich cez spomienky „bilokuje“ do scén z ich života v minulosti, mimo väzenia. Opera Národného divadla Brno prišla na festival s nevšedným dramaturgickým spojením – v jedinom večere odznelo dielo *Epos o Gilgamešovi* od Bohuslava Martinů a Purcellov barokový operný skvost *Dido a Aeneas*. Tieto dve diela, ktoré vznikli v rozmedzí troch storočí, spája spoločná téma, ktorou je mýtus, a v inscenačnom stvárnení Jiřího Heřmana aj spoločný inscenačný kľúč, klenúci sa od vážneho symbolického výkladu príbehu o Gilgamešovi až po hravé aktualizované stvárnenie osudov starogréckych hrdinov Didony a Aenea. Interpretáčnym bonusom projektu bolo v prípade barokového diela použitie replík dobových nástrojov a hudobné naštudovanie vynikajúceho českého dirigenta Václava Luxa, reflektujúce tzv. poučenú interpretáciu starej hudby.

Projekt *Harlequin Restor'd!*, realizovaný v spolupráci svetoznámeho slovenského míma Milana Sládka a súboru pre starú hudbu Nel dolce z Kolína, oživil tradíciu starých anglických „harlekyniád“, pričom sa vracia k starým hudobným materiálom, ktoré tento tvorivý tím objavil v rôznych európskych archívoch a nedávno uviedol vo svetovej premiére.

Jedno z riedko uvádzaných operných diel klasickej moderny 20. storočia predviedol na podujatí operný súbor Národného divadla moravsko-sliezskeho v Ostrave. Prokofievova hudobná dráma *Ohnivý anjel* v hudobnom naštudovaní Jana Kučeru a v réžii Jiřího Nekvasila strhla publikum svojím fascinujúcim hudobno-javiskovým tvarom i viacdimenzionálnym obsahovým výkladom.

Festivalovú ponuku zavŕšil projekt Štátneho divadla Košice so zaujímavým spojením klasiky a súčasnosti. Dvojicu predvedených diel tvorila opera *Mozart a Salieri* od Nikolaja Rimského-Korsakova a nové dielo súčasného slovenského skladateľa Mariána Lejavu *Bohom milovaný*. Oba opusy spájala spoločná téma osobnosti W. A. Mozarta, resp. jeho posledných rokov života a vzťahu s Antoniom Salierim. Hudobnodramatické kvality nového diela, ktoré obstáli

i v konfrontácii s overeným klasickým repertoárom, boli veľmi pozitívnym svedectvom o vitalite a koncepčnej pripravenosti domácej hudobno-dramatickej tvorby na Slovensku.

Celkový profil festivalovej ponuky v hudobno-dramatickom žánri definoval z dramaturgického pohľadu kontrast medzi ponukou domácich noviniiek, kde dominovala operná klasika, a predstaveniami hosťujúcich divadiel, v ktorých mali určujúcu úlohu diela modernej opernej literatúry, resp. netradičné dramaturgické kombinácie dvoch diel a diela žánrovo alternatívne. Pri hosťujúcich súboroch sa naplnili zámery ponúknuť festivalovému návštevníkovi to, čo absentuje v ponuke usporiadateľa nielen aktuálne, ale i v historickom kontexte jeho repertoáru.

Súčasťou opernej zložky festivalu Eurokontext.sk 2016 boli v nadväznosti na vystúpenia hosťujúcich súborov veľmi podnetné rozhovory, resp. diskusie s tvorcami a interpretmi a publikom.

Festival svojou dramaturgickou ponukou a umeleckou kvalitou preukázal perspektívnosť i opodstatnenosť svojej existencie v celoslovenskom kontexte. Z medzinárodného hľadiska ide o projekt, ktorý významným spôsobom vytvára pozitívny obraz o Opere a Balete SND na Slovensku a prináša tak pre potrebnú širšiu medzinárodnú umeleckú konfrontáciu.

Predstavenia pre deti

Opera Slovenského národného divadla sa systematicky venuje práci s detským publikom. Na jednej strane sú tu kompletne detské, resp. rodinné tituly, na druhej strane špeciálne projekty, ktoré predstavujú novú interaktívnu, umelecko-edukatívnu divadelnú formu. V prvej kategórii sme ponúkli našim návštevníkom predstavenia populárnej Mozartovej opery *Čarovná flauta* a klasický pôvodný slovenský titul *Veľká doktorská rozprávka* od Milana Dubovského.

Druhou, inovatívnou formou sú detské adaptácie vhodných, známych operných diel so sprievodným slovom populárneho herca a moderátora Martina Vaneka. V tejto kategórii Opera SND pripravila v úvode sezóny 2016/2017 nový projekt s názvom *Nepredajme nevestu*, sprístupňujúci deťom české národné dielo Bedřicha Smetanu *Predaná nevesta*. Premiérovो odznel titul v rámci Dňa otvorených dverí 10. 9. 2016. Ďalšími detskými spracovaniami, ktoré sme odohrali v roku 2016, sú *Figaro sem, Figaro tam* ako detská verzia populárneho Rossiniho *Barbiera zo Sevilly* a *O čarovnej flaute a iných kúzloch* (skrátená, detská verzia Mozartovej opery *Čarovná flauta*).

Všetky uvedené produkcie sa orientujú nielen na kultúrnu formáciu detí, ale riešia aj dôležité morálne otázky, pričom výrazne saturujú etický rozmer výchovy a dospievania najmladšej generácie.

Predstavenia pre deti dosahujú vysokú návštevnosť a stretávajú sa so živým ohlasom širokej návštevníckej obce.

Koncerty

Opera SND naďalej pokračovala s cyklom komorných vokálnych koncertov *Voci da camera*, ktoré už v predošlej sezóne zaujali kultúrnu verejnosť a vybudovali si v radoch návštevníkov pomerne stabilnú základňu. Zámerom týchto koncertných podujatí je obohatiť našu ponuku o iný aspekt vokálnej interpretácie – a popri operných tituloch umožniť našim najlepším sólistom prezentáciu na poli komornej piesňovej tvorby.

Rok 2016 priniesol v cykle týchto podujatí okrem zaujímavých vystúpení vokalistov aj niekoľko pozoruhodných inštrumentálnych výkonov: popri vynikajúcom stabilnom komornom partnerovi Róbertovi Pechancovi sa úspešne uplatnili ďalší klaviristi – Xénia Jarová a Katarína Schowanetz, gitaristka Miriam Rodriguez Brüllová a violončelista, koncertný majster orchestra Opery SND Jan Pospíšil.

Prvé z podujatí *Voci da camera* sa uskutočnilo 31. 1. s vokálnymi protagonistami Adrianou Kohútkovou a Miroslavom Dvorským, druhé 6. 3. s Denisou Šlepkovskou a Pavlom Remenárom a tretie 23. 10. s Denisou Hamarovou, Katarínou Flórovou a Jánom Ďurčom. Každý z týchto koncertov sa pritom venoval inej štýlovej oblasti piesňovej tvorby.

Spomedzi koncertných podujatí v roku 2016 treba ešte osobitne spomenúť *Silvestrovský koncert*, ktorý odznel v poslednom kalendárnom dni roku o 16.00 hod vo vynikajúcom speváckom obsadení s hosťujúcou Jolanou Fogašovou, Teréziou Kružliakovou, Ľudovítom Ludhom a Danielom Čapkovičom.

Iné podujatia

V roku 2016 v rámci Roku slovenskej hudby vrátila Opera SND do repertoáru slovenskú národnú operu *Krútnava* od Eugena Suchoňa.

Špecifickými podujatiami Opery SND sú už tradičné stretnutia s priaznivcami opery v rámci cyklov *Kontinuity* a *Predpremiérové matiné*. Oba tieto formáty sú založené na spojení sprievodného slova so živými hudobnými vstupmi, doplnenými audio, či video ukážkami z archívov. Autorsky ich pripravuje a moderuje veľká osobnosť slovenského divadla a opery, teatroológ Dr. Jaroslav Blaho. *Predpremiérové matiné* dnes predstavuje už neodmysliteľnú súčasť prezentácie jednotlivých titulov a ich inscenácií, ktoré vstupujú na naše scény, pričom sa ukazuje, že takáto popularizačne poňatá odborná reflexia je ideálnou prípravou publika na chystané predstavenia.

Pokiaľ ide o *Kontinuity*, tie zaznamenali v roku 2016 významný dramaturgický posun: koncom kalendárneho roku sa začal v rámci tohto projektu cyklus programov venovaných histórii Opery SND, ktorý vyvrcholí pred blížiacim sa 100. výročím jej vzniku. Podujatie sa už na počiatku stretlo s celkom mimoriadnym ohlasom.

Doplňujúci komentár

Opera SND pokračovala v roku 2016 v nastúpenej ceste spred troch sezón, ktorej špecifikami je predovšetkým rozšírenie repertoárovej a inscenačnej ponuky a skvalitnenie úrovne predstavení, premiérových ale i bežných repertoárových. V Opere SND pravidelne dirigovalo, popri príležitostných hosťoch, viacero výrazných osobností, medzi ktorými treba spomenúť súčasného šéfdirigenta Opery SND Rastislava Štúra, bývalého hudobného riaditeľa súboru Friedricha Haidera, renomovaného maďarského dirigenta Jánosa Kovácsa, či mladé slovenské dirigentské talenty Ondreja Olosa a Petra Valentoviča. Na hracom pláne Opery SND je takmer tridsať titulov od jedenástich režisérov, čo zaručuje rôznorodosť ponuky inscenačných poetík. Interný sólistický súbor, ktorý sa v dlhodobjšom horizonte postupne zmešuje, dostal vo väčšine prípadov adekvátny priestor pre koncentrovanú prácu i príležitosť k rastu. V rámci tridsiatky interných sólistov, medzi ktorými figurujú také mená ako Adriana Kohútková, Ľubica Vargicová, Monika Fabianová, Denisa Hamarová, Terézia Kružliaková, Tomáš Juhás, Ľudovít Ľudha, Daniel Čapkovič, Pavol Remenár, Ján Ďurčo, Sergej Tolstov či Peter Mikuláš, sa v roku 2016 výrazne presadili aj ďalší, mladší sólisti – Eva Hornyáková, Katarína Juhásová-Štúrová, Andrea Vizvári, Katarína Flórová, či Martin Gyimesi. Popri nich je tu celý rad hostí, ktorí nielen spestrili interpretačnú ponuku operného domu, ale vo viacerých prípadoch predstavujú výrazné osobnosti európskeho rozmeru dodávajúce mnohým operným večerom punc výnimočnosti. Predovšetkým to možno povedať o Pavlovi Bršlíkovi, Daliborovi Jenisovi, Štefanovi Kocánovi, Adriane Kučerovej, Maide Hundeling, Jane Kurucovej, Adamovi Plachetkovi, Liene Kinči, Marii Pii Piscitelli a ďalších. Po interpretačnej, ale aj inscenačnej stránke sa práca súboru výrazne internacionalizuje – pričom naši, slovenskí inscenátori a interpreti, vstupujú do pozitívnej konfrontácie s kolegami zo zahraničia. K tejto internacionalizácii prispieva napokon aj festival Eurokontext.sk.

Opera SND teda dnes vytvára širokú repertoárovú, inscenačnú aj interpretačnú ponuku. Popri tomto jadre umeleckého pôsobenia súboru je tu celý rad doplňujúcich, vyššie uvedených umeleckých aktivít, dotvárajúcich profil prvej národnej scény a zároveň animujúcich kultúrno-spoločenskú komunikáciu s domácim i zahraničným návštevníckym zázemím. Rok 2016 priniesol vzájomné prelínanie sa všetkých foriem jeho prezentácie v nadväznosti na dopyt divákov – ale neraz aj so zámerom diváka inšpirovať a získať pre nové, odvážnejšie umelecké výpovede a impulzy, ktoré súboru na druhej strane otvárajú cestu k ďalšej profilácii.

BALET

Peter Breiner, Natália Horečná:	Slovenské tance – Životy svetiel
Hudba, dirigent:	Peter Breiner
Réžia, choreografia, libreto:	Natália Horečná
Scéna:	Peter Janků
Kostýmy:	Lea Fekete
Premiéra:	19. februára 2016 - nová budova

Prvou baletnou premiérou v roku 2016 bola pôvodná tanečná inscenácia na hudbu slovenského skladateľa Petra Breinera, v choreografii Natálie Horečnej. Pod výpravu sa podpísali významní slovenskí tvorcovia, kostýmová výtvarníčka Lea Fekete a scénograf Peter Janků. Trinásť tancov orchestrálnej suity slovenského skladateľa a hudobníka žijúceho v New Yorku Petra Breinera má základ v slovenských ľudových piesňach. Hudba inšpirovaná ľudovými piesňami najmä z východoslovenského regiónu je plná farebných kontrastov, energie, nezvyčajných inštrumentácií a humoru. Metamorfované mnohými vrstvami Breinerovho hudobného jazyka obsahujú prvky džezu, folklóru a improvizácie. Odkedy jeho kolekcia šesťnástich Slovenských tancov pred rokmi vznikla, uviedli ju na rôznych hudobných podujatiach. Vedenie Baletu SND siahlo po hudbe ako po výnimočnom materiáli, ktorý mal byť rovnocenný tancu v súčasnom choreografickom spracovaní. K hudobnému dielu tak po prvý raz vznikla originálna baletná choreografia. Inscenovanú verziu suity Petra Breinera sme uviedli v choreografii a réžii mladej slovenskej choreografky, ktorá sa už s úspechom etablovala v Európe – Natálie Horečnej. Meno Natálie Horečnej je v tanečnom svete známe najmä za hranicami. Za vyše dvadsať rokov sa po boku najznámejších svetových choreografov z hamburského baletu pretancovala až do slávneho Nederlands Dans Theater. Posledné roky pracuje ako choreografka s rôznymi prestížnymi súbormi. Jej súčasná choreografia ovplyvnená impulzmi zo sveta obohatila slovenské tance o nový, moderný tanečný rozmer a znamenala istý prelom nielen v baletnom repertoári, ale najmä v interpretačnom a výrazovom posune tanečníkov, na čo pozitívne zareagovala kritika (Operaplus, Pravda, Sme a ďalšie). V hlavných postavách sa predstavili Ana Beschia, Peter Dedinský, Katarína Kaanová, Samuel Price, Ilinca Gribincea, Chelsea Andrejic, Bethan Smith, Sarah Millner a ďalší. Inscenácia mala veľmi pozitívny ohlas u odbornej kritiky a teší sa neutíchajúcemu diváckemu záujmu.

Šárka Ondrišová, Peter Groll: BESS / Pocta Rudolfovi Labanovi

Choreografia a réžia:	Šárka Ondrišová
Hudba:	Peter Groll
Scéna a kostýmy:	Eva Kudláčová-Ráčová
Projekcia:	Michal Židzik
Svetelný dizajn:	Robert Polák
Premiéra:	27. mája 2016 - historická budova

Premiéru inscenácie *BESS / pocta Rudolfovi Labanovi*, inšpirovanej životom a dielom Rudolfa Labana v choreografii a réžii Šárky Ondrišovej uviedol Balet SND v rámci festivalu. Pôvodná inscenácia uzatvárala sezónu svetových premiér a bola poctou jednému z najväčších svetových reformátorov tanca na svete. Bratislavský rodák, tanečník, choreograf, pedagóg a tanečný teoretik Rudolf von Laban (1879 – 1958) je významnou reformátorskou osobnosťou tanca 20. storočia. Tanec ponímal a skúmal v jeho najširších súvislostiach, od kinetiky až po filozofiu. Je vynálezcom systému pohybového zápisu, ktorý sa po ňom nazýva Labanotation.

Vyrovnanými zložkami inscenácie *BESS* sú choreografia, hudba a vizuálna stránka jednotlivých obrazov. Pod hudbu sa podpísal mladý slovenský skladateľ Peter Groll, ktorý hudbu komponoval na pohybový materiál jednotlivých obrazov. K divadelnému zážitku prispieva aj scénografia a kostýmy, ktoré vytvorila Eva Kudláčová-Ráčová, ktorá majstrovsky spojila abstraktné s reálnym v rámci vizuálne pútavej a modernej scény. Choreografia využíva súčasný pohybový jazyk, ktorý si naši tanečníci rýchlo osvojili. Šárka Ondrišová vytvorila spolu s tanečníkmi Baletu SND a hosťujúcimi tanečníkmi zaujímavý divadelný počín, ktorý obohatil repertoár Baletu Slovenského národného divadla o ďalší rozmer potrebnej rôznorodosti. Zároveň prostredníctvom nového diela s výrazne edukatívnym charakterom otvárame divadlo mladému divákovi a publiku, ktoré vyhľadáva súčasné tanečné trendy. V hlavných úlohách sa predstavili: Jonatan Lujan, Ana Beshia, Ilinca Gribincea, Sarah Millner, Matej Lehotský a. h., Robert Kováč, a. h., Radoslav Piovarči a. h., a Magdaléna Čaprdoová a. h. a ďalší. Inscenácia vznikla v spolupráci s osobnosťami z nezávislej scény, najmä Andrejom Petrovičom a Súkromným konzervatóriom v Liptovskom Hrádku.

Adolphe Ch. Adam, Rafael Avnikjan: Giselle

Choreografia a réžia:	Rafael Avnikjan
<i>(podľa koncepcie Jeana Coralliho, Julesa Perrota a Mariusa Petipu)</i>	
Hudba	Adolphe Ch. Adam
Scéna	Juan Guillermo Nova
Kostýmy:	Luca Dall'Alpi
Svetelný dizajn:	Juan Guillermo Nova, Lukáš Peciar
Premiéra:	25., 26. novembra 2016 - historická budova

V duchu dramaturgickej vízie uvádzať diela klasickej baletnej literatúry vznikla inscenácia Adamovho baletu Giselle. Klenot vrcholného romantizmu patrí k najhranejším dielam svetových baletných súborov a Balet SND ho inscenoval už niekoľkokrát. Od prvého uvedenia v Paríži roku 1841 si udržal pozornosť obecnstva na celom svete, na čom má zásluhu nielen dojímavý romantický príbeh libretistov Théophila Gautiera a Julesa-Henriho Vernoya de Saint-Georges, ale aj melodická a rytmická ľahkosť hudby významného skladateľa romantického obdobia Adolpha Charlesa Adama. Balet, ktorý sa dnes zaraďuje k najpôvabnejším a najstarším dielam klasickej baletnej literatúry, naštudoval Rafael Avnikjan, absolvent moskovského Gitisu a bývalý baletný majster súboru. Z pohľadu zástancu tradičných verzii, v tomto prípade verzie Máriusa Petipu, dbal na čistotu diela a súčasne bolo jeho zámerom uviesť inscenáciu s puncem výnimočnosti. Dielo, ktoré dnes patrí k šperkom historického baletného odkazu, inscenoval ako javiskové dielo postavené na čisto klasickom základe a zároveň súčasne svojim emocionálnym posolstvom a náročnosťou tanečných variácií. Postavy Giselle sa úspešne zhostila nová členka súboru Luana Brunetti, v alternácii s už osvedčenou sólistkou Mariou Rudenko. Technicky a zároveň herecky náročné party zvládli podľa kritiky vynikajúco. V hlavnej mužskej úlohe sa predstavili prvý sólista baletu Artemyj Pyzhov a hosťujúci Alexander Saveliev, obaja podľa kritik obsiahli náročnosť partu tanečne aj herecky. V hlavných a vedľajších úlohách sa ďalej predstavili: Romina Kolodziej, Viola Mariner, Silvia Najdená, Adrian Ducin, Jonatan Lujan, Dansaran Vandanov, Chiaki Honda, Yuki Kaminaka, Erina Akatsuka a ďalší. Kostýmy k inscenácii vytvoril taliansky výtvarník Luca Dall Alpi, autorom scény bol významný argentínsky scénograf Juan Guillermo Nova. Výtvarná stránka inscenácie verne odráža dobu s jej romantizujúcou idylickosťou, pestrosťou a štýlom. Giselle bola odbornou kritikou (Operaplus, Pravda, Opera Slovakia) hodnotená v superlatívoch – ako dielo, ktoré nesmie chýbať v repertoári nijakého baletného súboru

Baletná časť festivalu Eurokontext.sk 2016

Záver sezóny patrilo – rovnako ako v opere – medzinárodnému festivalu Eurokontext. Druhý ročník festivalu zameraný na operu a balet ponúkol v dňoch 20. mája až 3. júna 2016 šesťnásť predstavení z produkcií rôznych operných domov a baletných scén v Európe, vrátane domácich predstavení Opery a Baletu SND. Naším zámerom bolo priniesť špičkové tanečné produkcie z Európy v rámci rôznych tanečných štýlov. Balet ponúkol tri svetovo renomované hosťujúce súbory, ktoré doplnil o svoje dve najnovšie inscenácie – *Slovenské tance - Životy svetiel* autorov Petra Breinera a Natálie Horečnej a novinku *BESS – Pocta Rudolfovi Labanovi* autorov Šárky Ondrišovej a Petra Grolla.

Baletná ponuka sa zamerala na čo najširší divácky okruh – žánrovo sa niesla od baletu, cez flamenco až po súčasný tanec. Hostami Baletu SND boli uznávané baletné súbory ako súbor legendárneho choreografa Antonia Gadesa zo Španielska, ktorý sa na festivale Eurokontext.sk

predstavil s dnes už kultovými produkciami španielskeho tanečného odkazu *Krvavá svadba* a *Suíta Flamenca*. Maďarsko-francúzsky súbor Compagnie Pál Frenák priniesol na dosky SND strhujúce súčasné tanečné divadlo *Birdie*. Záver festivalu patril dvom večerom, počas ktorých sa na scéne SND opäť s veľkým úspechom predstavil legendárny Eifman Ballet s inscenáciou *Anna Karenina*. Tá bola už tradične nezabudnuteľnou produkciou, odkrývajúcou nové formy a princípy tanca, z dielne svetovo úspešného Eifman baletu. Domáce i hosťujúce produkcie na festivale sa v Baletu SND stretli s výrazným diváckym záujmom a zaznamenali niekoľko pozitívnych reakcií v odbornej tlači.

Hostia Baletu SND

V rámci projektu Hostia Baletu SND sme v marci a apríli 2016 privítali dva hosťujúce baletné súbory.

Balet moravského divadla Olomouc predstavil svoju úspešnú inscenáciu *Frída*. Tanečné obrazy zo života surrealistickej maliarky Fridy Kahlo vznikli v choreografickej a režijnej koncepcii Roberta Balogha, umeleckého šéfa olomouckého baletu. Robert Balogh vykreslil za pomoci prostriedkov moderného tanečného divadla v koncentrovanej forme búrlivý život svetoznámej maliarky. Olomoucký balet sa v SND predstavil po prvý raz.

Po niekoľkoročnej pauze sme privítali aj balet Štátneho divadla Košice s ich ocenenou inscenáciou *Anna Karenina*. Jedinečné baletné predstavenie vytvoril pred dvoma rokmi exkluzívne pre košické divadlo ruský režisér a choreograf Kirill Simonov. Svetoznámy príbeh Anny Kareniny žne úspechy po celom svete v rôznych spracovaniach. Aj mladý ruský režisér a choreograf Kirill Simonov si pre košický balet vybral *Annu Kareninu* pre odhalenie premenlivosti človeka, túžbu po šťastí a úsilie o mravné sebazdokonalenie. V hlavnej úlohe sa predstavili Eva Jenčková, nominovaná za postavu Kareniny cenou Dosky.

Obe hosťujúce inscenácie našich partnerských divadiel sa tešili veľkému diváckemu zázemiu a zaznamenali pozitívne reakcie v tlači.

Umenie pre život – balet gala 2016

Slovenské národné divadlo a Národný onkologický ústav založili pred 6 rokmi tradíciu - podujatie, ktoré je symbolom súdržnosti dvoch svetov – umenia a medicíny.

Myšlienku podpory boja proti onkologickým chorobám v spojení s tanečným umením rozvíjame už šiesty rok. Zámerom podujatia Umenie pre život, ktoré iniciuje Národný onkologický ústav spolu s prvou baletnou scénou, je predovšetkým zviditeľniť problematiku prevencie a liečby onkologických ochorení smerom k širokej verejnosti. Program tvorili baletné čísla z operno-baletného projektu *Faustovo prekliatie* na hudbu Hectora Berliozu v réžii Mariána Chudovského. Pod choreografiu tanečných obrazov dramatickej legendy v štyroch častiach sa podpísal Igor

Holováč. Účinkovali sólisti a zbor Opery a Baletu SND, Ľudovít Ludha, Monika Fabianová, Daniel Čapkovič, Boris Prýgl, Andrej Szabo, Erina Akatsuka, Valéria Stašková a ďalší. Podujatie sa konali v spolupráci s RTVS, ktorá celý večer nasnímala.

Súčasný tanec v SND

Projekt Baletu SND - Súčasný tanec v SND rozvíjame od roku 2012 s cieľom predstaviť tvorbu osobností z nezávislej scény a vytvoriť platformu na vznik a uvádzanie inscenácií súčasného tanca, tanečného a pohybového divadla, prípadne iných alternatívnych tanečných žánrov.

V roku 2016 sme v rámci projektu pripravili tri večery súčasného tanca. V marci 2016 to bola premiéra tanečnej inscenácie *Hedy*, sólo pre ženu a dvoch mužov v réžii Moniky Čertezni, na hudbu Dalibora Kociána. Inscenácia je holdom neobmedzeným možnostiam tanečného prejavu, predstavenie je poctou umeniu a vede a ich spriaznenosti v inovatívnosti, kreativite a originalite. Spoluprotorcami a interpretmi boli Nikoleta Rafaelisová, Emil Leeger a Daniel Raček. V novembri 2016 sa v štúdiu SND predstavilo Divadlo Elledanse s reprízou *Identity* v choreografii Zuzany Sehnalovej. V decembri 2016 sme uviedli – v rámci projektu *Koren(i)e slovenského súčasného tanca* premiéru *Nočná ilúzia* v choreografii úspešného slovenského tvorca pôsobiaceho v zahraničí Antona Lachkého. Jeho nové dielo, ktoré naštudoval so slovenskými tanečníkmi sa – rovnako ako jeho predchádzajúce práce – vyznačuje okrem strhujúcej fyzikality prejavu tanečníkov aj výraznou hereckou expresivitou a špecifickým humorom. Súčasťou večera bola aj premiéra krátkeho sóla Marty Polákovej s názvom *Tanečná lekcía*.

Edukačné projekty

V rámci spolupráce s Tanečným konzervatóriom E. Jaczovej v Bratislave a VŠMU organizujeme už niekoľko sezón koncerty týchto škôl. *Slávnostný koncert tanečného konzervatória* každoročne predstavuje interpretačnú úroveň absolventov tejto školy – odboru klasického i ľudového tanca. S Katedrou tanečnej tvorby spolupracujeme už tretiu sezónu. Večer tanečnej tvorby KTT VŠMU a Baletu SND inicioval projekt *Choreografický ateliér*, v rámci ktorého uvádzame prvotiny mladých choreografov – tanečníkov Baletu SND ako aj ďalších študentov VŠMU - v snahe objaviť pre slovenský tanec nové tvorivé talenty. Obe podujatia sa konali v máji 2016 v historickej budove SND.

V prvom polroku začala v skúšobných priestoroch svoju činnosť aj Baletná prípravka SND. V rámci Slovenska ide o jedinečný projekt svojho druhu pri divadle. Jej cieľom je rozvoj a zvýšenie kvality baletného umenia. Máme v úmysle pripravovať ďalšie generácie pre tanečné umenie a následne ich podnietiť a motivovať v podobe integrácie do Slovenského národného divadla.

Baletná prípravka SND sa venuje vybraným deťom v predškolskom a mladšom školskom veku, ktorým sa vštepujú hodnoty baletného umenia. Zameriavame sa na komplexný pohybový a klasický tanečný rozvoj dieťaťa s individuálnym prístupom ku každému jednotlivcovi, s maximálnou podporou individuálneho tanečného prejavu. Prvým výrazným úspechom prípravky je účinkovanie jedného z chlapcov v hosťujúcom predstavení Anna Karenina Eifman Baletu (počas Eurokontextu.sk) a pravidelné účinkovanie v reprízach inscenácie Baletu SND Giselle.

Doplňujúci komentár

V roku 2016 sa v dramaturgickom pláne Baletu SND stretli dve línie prelínajúcich sa sezón - sezóny 2015/2016, definovanej ako sezóna svetových premiér a aktuálnej sezóny nazvanej Sezóna baletných klenotov. Repertoár sme obohatili o nové originálne diela uvedené v svetovej premiére a zároveň sme priniesli pôvodnú tvorbu, ktorá je v každom baletnom divadle výnimočným počínom výrazne obohacujúcim existujúci repertoár. Ten sme sa snažili realizovať podľa priestorových kapacít divadla a hracích možností súboru. Pri zostavovaní hracieho plánu bolo naším zámerom ponúknuť čo najväčší záber titulov v rámci baletnej klasiky, neoklasiky i súčasných tanečných trendov a pritom mať na zreteli návštevnosť. V rámci ponuky premiér Baletu SND, hosťovania významných baletných telies zo zahraničia ako aj domácich nezávislých skupín, bolo určujúcim faktorom udržanie úrovne repertoáru a zároveň reálnosť rozpočtu. Umelecký súbor baletu sa počas prvého polroku 2016 opäť skvalitnil vďaka pravidelnej spolupráci s renomovanými pedagógmi zo zahraničia. Vedenie baletu pokračuje aj v tomto polroku v úsilí dobudovať súbor angažovaním sólistov medzinárodnej úrovne, ktorí by zabezpečili nadštandardnú úroveň predstavení. Po úspešnej svetovej premiére baletu Nižinskij – Boh tanca sme v prvom polroku 2016 realizovali ďalšie dve svetové premiéry – *Slovenské tance* od tvorcov s medzinárodným renomé Petra Breinera a Natálie Horečnej a domácu novinku tvorcov Petra Grola a Šárky Ondrišovej *BESS – Pocta Rudolfovi Labanovi*. Rok 2016 uzatvárala premiéra klenotu romantického obdobia *Giselle* v choreografii a réžii Rafaela Avnikjana, podľa koncepcie Coralliho, Perrota a Petipu. Rozvíjali sme ďalšie naše projekty, akými sú Hostia Baletu SND, edukačné projekty, Súčasný tanec v SND atd. Pre novú sezónu 2016/2017 sme v spolupráci s centrom marketingu SND pripravili novú imidžovú kampaň baletu s názvom *Zaži skutočnú vášeň*, ktorá by mala byť z pohľadu tanečníkov i divákov zhmotnením prežitej a hmatateľnej vášne pre umenie tanca. Nová kampaň baletu, ktorú sme prezentovali novinárom a širšej verejnosti v septembri 2016, je vyústením našej niekoľkoročnej snahy budovať a rozširovať baletné publikum a zviditeľňovať balet a tanečné umenie.

Z finančných prostriedkov, ktoré boli pridelené na prioritné projekty, prezentoval Balet SND baletnú inscenáciu *Angelika* od Eugena Suchoňa v Českej republike v Brne.

Repertoár SND v roku 2016

Autor	Názov predstavenia	Počet
Činohra		
Ľ. Feldek	Ako sa Lomidrevo stal kráľom	10
J. Glowacki	Antigona v New Yorku	4
R. Dahl	Apartmán v hoteli Bristol	8
T. Spoppard	Arkádia	13
I. Stodola	Bačova žena	15
B. Slančíková-Timrava	Bál	17
N. Haratischwili	Bludičky	1
F. M. Dostojevskij	Bratia Karamazovovci	1
T. Mann	Buddenbrookovci	3
	Desatoro	5
I. Bergman	Fanny a Alexander	14
G. Feydeau	Chrobák v hlave	2
I. Vyrypajev	Ilúzie	20
D. Arcand	Invázia barbarov / Úpadok amerického impéria	17
Ch. Brontëová	Jane Eyrová	9
P. Quilter	Je úžasná	14
E. Gindl	Karpatský thriller	8
D. Majling	Labyrinty a raje Jána Amosa	8
J. B. P. Moliere	Lakomec	4
J. Littell	Láskavé bohyně	9
V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	24
G. Flaubert	Madame Bovary	11
Dobšinský, Korenčí, Bielík	Mechúrik-Koščúrik	11
G. Büchner	Mier chatrčiam! Vojnu palácom!	10
V. Klimáček	Mojmír II. alebo Súmrak ríše	10
J. Rázusová, Z. Dzurindová, K. Žiška	Morálka 2000+	11
F. Švantner, R. Polák	Nevesta hôľ	10
D. Loher	Nevína	12
J. Nepomuk Nestroy	Pán Mimo	5
P. Karvaš	Polnočná omša	10
Ch. Hampton	Popol a vášeň	11
K. Horák	Prorok Štúr a jeho tiene	12
P. Pišťánek	Rivers of Babylon	16
V. Klimáček	Sissi	12
W. Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	11
P. Pavlac	Slovo Váľkovo	18
D. Hevier	Smrť si Vás pridala do svojich kruhov	2
P. Lomnický	Strach	9
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	8
J. Juráňová	Tichý bič	14
W. Shakespeare	Veľa kriku pre nič	10
J. Palárik	Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch	17
P. Weiss	Zo života ľudstva	6
Činohra celkom	43 titulov	442
Ostatné		
	Akcie v Modrom salóne	23
	Trochu inak	11

Autor	Názov predstavenia	Počet
Opera		
G. Rossini	Barbier zo Sevilly	7
G. Puccini	Bohéma	5
G. Bizet	Carmen	9
W. A. Mozart	Cosi fan tutte	19
H. Berlioz	Faustovo prekliatie	1
L. van Beethoven	Fidélio	9
G. Rossini	Figaro sem, Figaro tam	6
	Kontinuity	1
G. Paisello	Kráľ Teodor v Benátkach	1
E. Suchoň	Krútnava	3
G. Verdi	La Traviata	7
R. Wagner	Lohengrin	3
	Matiné	3
G. Verdi	Nabucco	8
B. Smetana, M. Vanek	Nepredajme nevestu!	6
J. Strauss ml.	Netopier	3
W. A. Mozart	O čarovnej flaute a iných kúzlach	1
P. I. Čajkovskij	Piková dáma	4
G. Verdi	Rigoletto	4
Ch. Gounod	Romeo a Júlia	4
R. Strauss	Salome	2
P. Mascagni	Sedliacka česť/Komedianti	1
	Silvestrovský koncert	1
G. Verdi	Simon Boccanegra	7
E. Wolf - Ferrari	Šperky madony	3
G. Puccini	Turandot	3
L. Janáček	Věc Makropulos	2
M. Dubovský	Veľká doktorská rozprávka	7
	Voci da camera	3
F. Lehár	Zem úsmevov	2
Opera celkom	30 titulov	135
Balet		
E. Suchoň	Angelika	6
Š. Ondrišová, P. Groll	BESS	2
G. Bizet, E. Šarkózi	Carmen Gypsy	12
A. Ch. Adam	Giselle	4
A. Ch. Adam	Korzár	6
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero	7
P. I. Čajkovskij	Luskáčik	17
C. Davis, D. de Andrade	Nižinskij	5
J. Ďurovčík, Ľ. Feldek, A. Popovič	Popolvár	3
S. Prokofiev	Romeo a Júlia	2
F. Mendelssohn-Bartholdy	Sen noci svätéhojanskej	2
P. Breiner, N. Horečná	Slovenské tance	10
V. Patejdl, L. Vaculík	Snehulienka a sedem pretekárov	2
P. I. Čajkovskij, V. Malakhov	Spiaca krásavica	1
H. Lowenskjöld, A. Bournonville	Sylfida	4
A. Petrovič, S. Vlčeková, J. Viňarský	The Tempest	1
	Umenie pre život	1
	Večer tanečného umenia	1
O. Nedbal	Z rozprávky do rozprávky	8
Balet celkom	19 titulov	94

SND v r. 2016 prezentovalo svoje predstavenia v rámci SR aj v zahraničí.

Prehľad o zájazdových predstaveniach v tuzemsku

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
Činohra	11.2.2016	I. Vyrypajev	Ilúzie	Žilina
Činohra	17.2.2016	J.Palárik	Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch	Nitra
Činohra	26.2.2016		Korene	Banská Štiavnica
Činohra	13.4.2016	I. Vyrypajev	Ilúzie	Púchov
Činohra	26.4.2016	V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Prešov
Činohra	4.5.2016	K. Horák	Prorok Štúr a jeho tiene	Zvolen
Činohra	28.5.2016	P. Pavlac	Slovo Válkovo	Bátovce
Činohra	11.6.2016	P. Quilter	Je úžasná!	Trnava
Činohra	22.6.2016	P. Pišťánek	Rivers of Babylon	Martin
Činohra	23.6.2016	B. Slančíková-Timrava	Bál	Nitra
Činohra	30.6.2016	J.Palárik	Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri obžinkoch	Východná
Činohra	29.9.2016	D. Arcand	Invázia barbarov	Piešťany
Činohra	20.10.2016	I. Vyrypajev	Ilúzie	Dolný Kubín
Činohra	21.10.2016	I. Vyrypajev	Ilúzie	Banská Štiavnica
Činohra	5.12.2016	D. Arcand	Invázia barbarov	Košice

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí

Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
Balet	2.10.2016	E. Suchoň	Angelika	Brno - ČR
Balet	23.10.2016	P. Breiner, N. Horečná	Slovenské tance	Praha - ČR
Činohra	16.3.2016	V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Bursa - Turecko
Činohra	17.3.2016	V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Bursa - Turecko
Činohra	21.5.2016	D. Mailing	Labyrinty a ráje Jána Amosa	Zlín - ČR
Činohra	29.5.2016	I. Vyrypajev	Ilúzie	Brno - ČR
Činohra	10.9.2016	V. Klimáček	Mojmír II.	Plzeň - ČR
Činohra	20.9.2016	D. Mailing	Labyrinty a ráje Jána Amosa	Praha - ČR
Činohra	21.9.2016	P. Pišťánek	Rivers of Babylon	Praha - ČR
Činohra	7.10.2016	I. Stodola	Bačova žena	Bukurešť - Rumunsko
Činohra	16.11.2016	P. Karvaš	Polnočná omša	Budapešť - Maďarsko
Činohra	29.11.2016	P. Quilter	Je úžasná!	Szarvas - Maďarsko
Činohra	11.12.2016	V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Izrael - Tel Aviv
Činohra	11.12.2016	V. Schulzová, R. Olekšák	Leni	Izrael - Tel Aviv

V SND v r. 2016 pohostinsky účinkovali divadelné súbory z tuzemska aj zahraničia.

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska

Scéna	Dátum	Názov predstavenia	Divadlo, resp. organizátor
Opera	25.1.2016	Akkoord	Holandská ambasáda, Bratislava
Opera	3.6.2016	Mozart a Salieri, Bohom milovaný	Štátne divadlo, Košice
Opera	8.11.2016	Juro Jánošík	Štátna opera, Banská Bystrica
Balet	21.3.2016	Hedy	Neskorý zber, o.z.
Balet	12.4.2016	Anna Karenina	Štátne divadlo, Košice
Balet	27.10.2016	Umenie pre život	Národné onkologické centrum
Balet	21.11.2016	Hedy	Neskorý zber, o. z.
Balet	5.12.2016	Tanečná lekcia	Byť v pohybe, o.z.
Činohra	10.2.2016	Parazit	Divadlo A. Bagara, Nitra
Činohra	3.3.2016	Vtedy v Bratislave	Slovenské komorné divadlo, Martin
Činohra	9.5.2016	Hamlet je mrtvy...	Divadlo A. Bagara, Nitra
Činohra	16.5.2016	Kováči	Divadlo J. Chalupku, Brezno
Činohra	10.11.2016	Zlaté vajco	BáPoDi a Literárne informačné centrum BA
Činohra	15.11.2016	TEDxYouth	diskusný večer
Činohra	28.11.2016	A living space (film o R. Wilsonovi)	J&T Bratislava

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia

Scéna	Dátum	Názov predstavenia	Divadlo
Opera	27.5.2016	Epos o Gilgamešovi / Dido a Aeneas	Národné divadlo Brno, Česká republika
Opera	27.5.2016	Orango / Antiformalistický jarmok	Národné divadlo Praha, Česká republika
Opera	28.5.2016	Harlequin restored	Nel dolce, Kolínsky barokový ansámbl, Nemecko
Opera	29.5.2016	Ohnivý anjel	Národné divadlo Ostrava, Česká republika
Opera	31.5.2016	Z mŕtveho domu	Národné divadlo Praha, Česká republika
Balet	30.3.2016	Frida	Moravské divadlo Olomouc, Česká republika
Balet	21.5.2016	Krvavá svatba, Siuta flamenca	Compania Antóniu Gades, Španielsko
Balet	24.5.2016	Birdie	Compania Pál Frenák, Francúzsko-Maďarsko
Balet	2.6.2016	Anna Karenina	Tanečné divadlo Eifman Ballet Petrohrad, Rusko
Balet	3.6.2016	Anna Karenina	Tanečné divadlo Eifman Ballet Petrohrad, Rusko
Balet	14.9.2016	Orfeus	Les Balets Bubeníček, Česká republika

Balet	3.10.2016	Bloodlines	Stephen Petronio Company, USA
Balet	9.11.2016	3 české kvartety	Pražský komorný balet, Česká republika
Činohra	25.4.2016	vadi-nevadi.cz	Divadlo Archa, Česká republika
Činohra	3.5.2016	Svatba	Teatro Koreja, Taliansko
Činohra	5.5.2016	Spolu/Sami	Národní divadlo Praha, Česká republika
Činohra	6.5.2016	Audiencia u kráľovnej	Národní divadlo Praha, Česká republika
Činohra	13.5.2016	Cudzie srdce	Art Hub Sarajevo, Bosna a Hercegovina

Slávnostný otvárací koncert pri príležitosti predsedníctva Slovenska v Rade Európy – SK PRES

Mimoriadnym podujatím roka 2016, realizovaným v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí SR, bol Slávnostný otvárací koncert pri príležitosti slovenského predsedníctva v Rade Európy, ktorý sa uskutočnil 1. júla 2016 v sále opery a baletu novej budovy SND.

Cieľom slávnostného večera bolo prostredníctvom hudby, slova a krátkych filmových prestrihov s ukážkami a zábermi z rôznych častí Slovenska, nášho umenia, športu, z technickej sféry a iných oblastí života predstaviť našu krajinu významným zahraničným hosťom. Účinkujúcimi boli poprední slovenskí operní speváci, herci a tanečníci, umelecké zoskupenia Lúčnica, IMT Smile, Fragile, GASP, zbor a orchester SND.

CENTRUM MARKETINGU

Vydavateľská činnosť

Celoročne (okrem divadelných prázdnin) vychádza v mesačnej periodicite časopis Portál, ktorý mapuje dianie na našej prvej scéne. Vychádza v náklade 5 000 kusov/mes., v prípade dvojmesačníka v období december/január a máj/jún to bolo 7 000 ks/mes.

V máji bola vydaná *Ročenka SND 2016/2017*. Obsahuje pripravované premiéry a hrací plán na celú nadchádzajúcu sezónu. Publikácia je trojjazyčná, slovenská, anglická a nemecká (náklad 1 500 ks).

Plánovaná štvrtá knižná ftopublikácia *SND vo fotografiách 2015/2016*, mapujúca uplynulú sezónu, sa redakčne pripravovala ku koncu roku 2016. Náklady na vydanie sú kryté zo zdrojov partnera publikácie.

Darčkové poukazy a abonentky

Centrum marketingu v roku 2016 kontinuálne nadviazalo na tradíciu predaja cenín v podobe darčkových poukazov a predplatených vstupeniek, tzv. abonentiek, ktoré boli opäť špecifikované do užšieho výberu tematických balíčkov. Predaj oboch produktov bol podporený okrem printovej

aj on-line kampaňou prostredníctvom sociálnej siete Facebook. V roku 2016 zaznamenal predaj rastúce tržby. Pri darčekových poukážkach bol nárast o 24 590 eur a pri abonentkách bol nárast o 22 630 eur oproti predošlému roku.

Medziročné porovnanie predaja darčekových poukazov od uvedenia

- Darčekový poukaz v roku 2012 – predaných 379 ks/tržba 11 150 eur
- Darčekový poukaz v roku 2013 – predaných 1 303 ks/tržba 32 930 eur
- Darčekový poukaz v roku 2014 – predaných 2 290 ks/tržba 58 510 eur
- Darčekový poukaz v roku 2015 – predaných 2 226 ks/tržba 55 995 eur
- Darčekový poukaz v roku 2016 – predaných 3 178 ks/tržba 80 585 eur

Medziročné porovnanie predaja abonentných balíčkov

- ABO 2012 – predaných 754 ks/tržba 48 568,50 eura
- ABO 2013 – predaných 948 ks/tržba 56 245 eur
- ABO 2014 – predaných 756 ks/tržba 67 115 eur
- ABO 2015 – predaných 835 ks/tržba 80 650 eur
- ABO 20 – predaných 988 ks/tržba 103 280 eur

Mimoriadne podujatia centra marketingu

Od januára 2013 SND v spolupráci s TA3 realizovalo divadelno-televíznu talkshow *Trochu inak* v spolupráci s moderátorkou Adelou Banášovou. Formát venovaný hosťom nielen zo SND zotrval v priestore sály činohry SND. *Trochu inak* bolo v roku 2016 vysielané v premiére a dvoch reprízach mesačne. V letných mesiacoch a koncom roka bol odvysielaný špeciál so zostrihom toho najlepšieho BEST OF. Počas roka odvysielala TA3 celkovo 13 dielov. Pred, počas a po každej relácii má SND k dispozícii vysielací čas na 30-sekundové spoty, počas ktorých sú promované aktuálne premiéry alebo aktivity SND. V roku 2017 sa formát presúva na obrazovky RTVS na Dvojku.

Druhú septembrovú sobotu 10. 9. 2016 sa v priestoroch novej budovy SND už tradične uskutočnil *Deň otvorených dverí* s podtitulom *S vašou divadelnou rodinou*, spojený s autogramiádou sólistov všetkých umeleckých súborov, ako aj s výtvarnými dielňami, hereckými, speváckymi a tanečnými workshopmi pre deti. Súčasťou tohto dňa bola aj premiéra operného predstavenia pre detského diváka *Nepredajme nevestu!*, krst knihy pre detského diváka pod názvom *Opera nehryzie*, interaktívne detské pódium či prehliadka legendárnych kostýmov z inscenácií. Nechýbalo ani kino SND venované Karolovi Machatovi, Jurajovi Slezáčkovi a Leopoldovi Haverlovi. Dejiskom exkurzií sa stalo nielen zákulisie novej budovy SND, ale aj Umelecko-dekoračné dielne SND. SND vytvorilo pre fanúšikov tohto podujatia príležitosť zapojiť sa

do on-line súťaže a vyhrať hlavnú cenu v podobe zapožičania auta od partnera SND, spoločnosti Peugeot Slovakia, na jeden týždeň s plnou nádržou, exkluzívne vstupy do zákulisia divadla počas DOD a darčeky v podobe reklamných predmetov SND a partnerov divadla. Počas DOD SND navštívilo priestory novej budovy a Umelecko-dekoračných dielní SND odhadom 7 000 návštevníkov.

Tretiu novembrovú sobotu, 19. novembra 2016, sa všetky súbory SND zapojili do Noci divadiel, ktorú organizuje Divadelný ústav za účasti divadiel z celého Slovenska. „Sedmospáči, prebudzte sa!“ bolo motto 7. ročníka projektu. Večer otvorilo operné predstavenie Turandot v novej budove SND. Na javisku prebehla diskusia, kde si diváci mohli vymeniť názory nielen na toto dielo s vedením Opery SND a tvorcami. Činohra SND pozvala divákov do Modrého salóna na netradičný divadelný kvíz, na ktorom si zábavnou formou pripomenuli niektoré inscenácie za posledné obdobie. V Baletе SND v tom čase pripravovali premiéru baletu Giselle. Pre svojich priaznivcov prichystali neformálne stretnutie vo foyeri historickej budovy SND, kde prebehla prezentácia šperkov a baletných kostýmov k pripravovanej premiére inscenácie, ako aj rozhovory s tvorcami. V prvých dvoch mesiacoch roka prebieha každoročná populárna kampaň Ponuka 1 + 1 vstupenka zadarmo, ktorej účelom je podpora predaja vybraných predstavení zo všetkých súborov. Akcia bola promovaná prostredníctvom výlepu plagátov A1, citylightov, letákov, inzercií, ako aj elektronických médií – newsletter, web SND, FB.

Už tri roky (od 1. marca 2014) je v ponuke pokladníc SND vstupenkový produkt *Rodinná vstupenka SND*, vďaka ktorej diváci ušetria 15 % v porovnaní s pôvodnou cenou vstupeniek. Podmienkou na kúpu Rodinnej vstupenky SND na ktorékoľvek predstavenie je návšteva divadla minimálne s jedným dieťaťom do veku 17 rokov vrátane. V súčasnosti rodinná vstupenka predstavuje 3,6 % všetkých predaných vstupeniek.

V rámci podpory predaja centrum marketingu SND spravuje databázu divákov s e-mailovými adresami, ktorá je členená do niekoľkých skupín – Činohra SND, Modrý salón, Opera SND, Balet SND, Trochu inak. Databázy slúžia na komunikáciu s divákmi prostredníctvom e-mail marketingu. Databáza v súčasnosti predstavuje cca 49-tisíc kontaktov.

Už druhý rok (od februára 2015) bola na oddelení predaja implementovaná služba Nicereplay, ktorá umožňuje zákazníkom elektronicky ohodnotiť spokojnosť alebo nespokojnosť s poskytnutou odpoveďou pracovníka Centra marketingu SND. Do hodnotenia za kalendárny rok 2016 sa celkovo zapojilo 1 553 respondentov. Celkové hodnotenie práce zamestnancov oddelenia predaja bolo hodnotené na 9,67 z 10 bodov.

V rámci snahy o zvyšovanie kvality komunikácie so zákazníkom od 1. decembra 2015 SND používa systém Toonect (služba pre infolinku, prijímanie hovorov s odkazovou službou a zaznamenávanie neprijatých hovorov), ktorý minimalizuje počet neprijatých hovorov na zákaznícku linku.

V septembri 2016 bola spustená zatiaľ najväčšia a najkomplexnejšia propagácia Baletu SND so zámerom zvýšiť povedomie o značke, ponúkaných predstaveniach, podporiť predaj a otvoriť témy z oblasti baletu. Kampaň s titulom *Zaži vášň s Baletom SND* prebiehala na niekoľkých úrovniach v rámci on-line a off-line. Predchádzala jej vizuálna komunikácia v spolupráci s dizajnérkou Mikinou Dimunovou. Súčasťou kampane je vznik samostatnej webovej stránky www.zazivasen.sk pod hlavičkou Baletu SND. Kampaň bola realizovaná vďaka intenzívnemu zapojeniu samotných tanečníkov Baletu SND.

Iné aktivity

Jednou z najvýznamnejších udalostí uplynulej sezóny, od 20. mája do 3. júna 2016, bol druhý ročník *Medzinárodného divadelného festivalu Slovenského národného divadla Eurokontext.sk*, ktorý nasledoval po prvom činohernom ročníku (2015). Druhý ročník festivalu bol zameraný na hudobno-tanečné divadlo. Diváci tak mali možnosť v priebehu 14 dní trvania festivalu vidieť pestrý výber európskych dramaturgických počínov a tvorivých inscenačných opusov a titulov, ktoré boli nielen divácky atraktívne, ale niesli v sebe originálnu autorskú, inscenačnú či interpretačnú výpoveď. Popri tlačovej a mediálnej kampani bola opäť využitá aj forma teasingovej kampane. Po meste jazdili vozidlá MHD, ktoré boli polepené vizuálom festivalu a priamo vo vozidlách boli tiež umiestnené plagáty a na monitoroch boli prezentované krátke spoty, upozorňujúce na jednotlivé predstavenia.

Vizuál, ako aj dizajnový manuál k festivalu opakovane vytvoril Marcel Benčík – Design dr. Bencik. Diváci mali k dispozícii informácie na samostatnej festivalovej webovej stránke a prostredníctvom sociálnych sietí. Oživením urbanistického priestoru pred novou budovou SND bola inštalácia niekoľkých objektov v tvare „meteoritu“, ktoré odkazovali na celkovú festivalovú kampaň. Festival tradične prebehol pod záštitou ministra kultúry SR p. Marka Maďariča.

K mimoriadnym projektom, ktoré vznikli v spolupráci s Baletom SND, patrilo už šieste charitatívne tanečné gala predstavenie *Umenie pre život* 27. októbra 2016, organizované v spolupráci s Národným onkologickým ústavom v novej budove SND.

Internet a sociálne siete

Webové sídlo SND www.snd.sk zaznamenalo počas roka 2016 (1. 1. 2016 – 31. 12. 2016) celkovo 1 356 756 návštev.

V roku 2016 pokračovalo Slovenské národné divadlo v posilňovaní on-line komunikácie na sociálnej sieti Facebook v podobe zvýšenia počtu kampaní nielen na premiérové, ale aj reprízované predstavenia všetkých troch umeleckých súborov. V prípade premiérových titulov Slovenské národné divadlo opäť využilo predovšetkým overenú a efektívnu formu *on-line súťaží* realizovaných na webovej stránke www.sutaz.snd.sk, v ktorej mali diváci možnosť získať nielen

vstupenky na premiérové predstavenie a vstup na slávnostnú recepciu po jeho skončení, ale vďaka podpore partnerov aj exkluzívny balíček zahŕňajúci limousine servis so šoférom v rámci Bratislavy, ubytovanie v hoteli či exkluzívne produkty rôzneho charakteru. V *priebehu roka 2016* sa tak realizovalo celkovo *päť on-line súťaží*, počet prihlásených divákov sa pohyboval v rozmedzí od 400 do 1 110.

Novinkou v roku 2016 bolo realizovanie *on-line súťaží*, viazaných k vybraným reprízovaným predstaveniam Baletu SND, odkazujúc na imidžovú kampaň nesúcu podtitul „*Zaži skutočnú vášeň s Baletom SND*“. Spomínané súťaže prebiehali na stránke www.zazivasen.sk. Celkovo išlo o štyri on-line súťaže, v každej z nich získal výherca 2 vstupenky na predstavenie a stretnutie s tanečníkmi Baletu SND. Počet prihlásených divákov sa pohyboval v rozmedzí od 200 do 400. Ako v roku 2015, aj v roku 2016 realizovalo Slovenské národné divadlo *on-line súťaž pri príležitosti* obľúbeného podujatia *Deň otvorených dverí SND*. Okrem zapožičania osobného automobilu na celý týždeň a vstupeniek na premiéru detskej opery *Nepredajme nevestu!* získal výherca aj účasť na workshope organizovanom počas Dňa otvorených dverí SND podľa vlastného výberu a osobné stretnutie so sólistami Opery SND po skončení premiérového predstavenia. Súťaž prebiehala na webovej stránke www.sutaz.snd.sk, pričom jej propagácia prebiehala aj v prostredí Facebooku a počet súťažiacich presiahol číslo 1 060.

V apríli 2016 pri príležitosti blížiaceho sa medzinárodného divadelného festivalu Eurokontext.sk realizovalo Slovenské národné divadlo interaktívnu on-line súťaž, v ktorej bolo úlohou súťažiacich nájsť aspoň jeden „úlomok z meteoritu“ s logom festivalu (nachádzajúcich sa v rôznych častiach Bratislavy), odfotiť sa s ním a zdieľať svoju fotografiu na sociálnych sieťach Facebook alebo Instagram s hashtagom #eurokontext2016. Atraktívna výhra zahŕňala nielen vstupenky na premiéru operného predstavenia, ktoré otváralo festival, ale aj zapožičanie automobilu na jeden týždeň, večeru v reštaurácii, exkluzívne produkty partnerov Slovenského národného divadla a v neposlednom rade aj reklamné predmety festivalu Eurokontext.sk.

Aj v roku 2016 sa v pravidelnej periodicite (jedenkrát mesačne) realizovala on-line súťaž o „inšpirujúci večer s Adelou Banášovou a jej hosťami v obľúbenej šou Trochu inak“, v ktorej sú hlavnou výhrou vstupenky na podujatie Trochu inak, osobné stretnutie s moderátorkou Adelou Banášovou, večera v reštaurácii a exkluzívny balíček produktov od partnera Trochu inak. Počas roka 2016 bolo realizovaných celkovo desať on-line súťaží, prebiehajúcich na webovej stránke www.trochuinak.snd.sk. Počet prihlásených divákov sa pohyboval v rozmedzí od 890 do 1 800.

Na sociálnej sieti Facebook disponuje SND celkovo šiestimi stránkami (Slovenské národné divadlo, Činohra SND, Opera SND, Balet SND, Slovak National Theatre, Trochu inak) a jednou komunitou (SND pre študentov), ktoré sú administrované Centrom marketingu SND. V priebehu roka 2016 zaznamenali jednotlivé stránky nasledujúci nárast počtu fanúšikov:

- Slovenské národné divadlo z 23 789 v decembri 2015 na 30 758 v decembri 2016,
- Činohra SND zo 4 860 v decembri 2015 na 6 396 v decembri 2016,
- Opera SND z 2 073 v decembri 2015 na 2 440 v decembri 2016,
- Balet SND z 3 087 v decembri 2015 na 4 194 v decembri 2016,
- Slovak National Theatre zo 460 v decembri 2015 na 510 v decembri 2016,
- SND pre študentov z 1 438 v decembri 2015 na 1 513 v decembri 2016,
- Trochu inak z 10 160 v decembri 2015 na 22 657 v decembri 2016.

Nemenej zásadnú rolu zohráva pri on-line komunikácii Slovenského národného divadla aj internetový portál Youtube, na ktorom má SND svoj vlastný účet. Počas roka 2016 zverejnilo SND prostredníctvom svojho videokanála celkovo 104 videí a počet odberateľov stúpol na 3 126 (v roku 2015 bol počet odberateľov 2 125). V porovnaní s uplynulým obdobím vzrástla aj sledovanosť videí – v roku 2016 dosiahla štatistika pozretí hodnotu 1 046 664 (v roku 2015 to bolo 854 436). Priemerná mesačná sledovanosť tak predstavuje 85 157 pozretí (v roku 2015 to bolo pre porovnanie 71 203 zhliadnutí). Medziročný nárast zaznamenávame aj v rámci priemerného času pozerania videí – zatiaľ čo v roku 2015 to bolo 2 minúty a 3 sekundy, v roku 2016 je to už 2 minúty 24 sekúnd.

Výstavy inštalované v priestoroch historickej a novej budovy SND v roku 2016

Aj v uplynulom roku sa výstavné priestory SND otvorili rôznym autorom, ktorých tvorba korešponduje nielen s divadelnou tvorbou. Divadlo predstavilo niekoľkých slovenských ako aj zahraničných autorov a ich práce zaoberajúce sa témou ľudskosti, ženstva, sociálnymi témami, výchovou umením či spomienkami na našich významných divadelníkov.

Putovanie k Citadele – Miroslav Cipár - 2.2.2016 - 4.4.2016

Miroslav Cipár (1935) študoval na Vysokej škole pedagogickej a Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave u profesorov Vincenta Hložníka a Petra Matejku. Okrem ilustrácie sa venuje úžitkovej grafike, voľnej grafike a monumentálnej tvorbe. Autor má výrazný výtvarný prejav, ktorý zasahuje a formuje všetky oblasti nášho umenia od maľby, kresby, grafiky a objektov cez ilustrácie, úžitkovú grafiku a grafický dizajn, kreslený film až po monumentálnu tvorbu.

Karol Machata – 10.5.2016 – 30.6.2016

Divadelný ústav (autorka: Zuzana Nemcová, grafické spracovanie: Viera Burešová) pripravil výstavu venovanú významnej osobnosti slovenského divadla. Karol Machata bol popredným predstaviteľom legendárnej slnečnej hereckej generácii, ktorá sa výrazne zapísala do dejín

slovenského divadla 20. storočia. Položila základy a nastavila vysokú latku moderného hereckého prejavu. Svojím výnimočným hereckým prejavom, svojou univerzálnosťou a presvedčivosťou vo všetkých polohách, patrí umelec k jej špičke.

AUTOPOTRÉT - Dominika Štefková - 16. 5. 2016 – 26.5.2016

Dominika Štefková, študentka odboru intermédiá a multimédiá na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave rozoberá osobný, citový vzťah k vlastnému oblečeniu, ktoré neustále otláča charakter, povahu, náladu, postavu či aktuálnu životnú situáciu človeka – tým vzniká abstraktný autoportrét bez využitia klasického portrétu.

Vladimír Domničev, Ladislav Hodný - Artisti & Co - 20.5.2016 – 5.6.2016

Ladislav Hodný (1943) absolvent Učňovskej školy knihárskej v Novom Jičíně a Strednej umeleckopriemyselnej školy v Brne získal za svoju tvorbu množstvo uznaní a ocenení. Usporiadal veľký počet samostatných výstav a zúčastnil sa množstva kolektívnych výstav doma i v zahraničí. V súčasnosti sa venuje maľbe, knižnej väzbe, kresbe, knižnej maľbe a voľnej grafike. Od roku 1988 je členom zväzu českých výtvarných umelcov v Prahe a členom Book Art Centre v New Yorku. Žije a tvorí v Českej republike.

Vladimír Domničev (Rusko) študoval na univerzite v Moskve, hlavnou sférou jeho záujmu sa stala veda a vzdelanie. Po svojej emigrácii do Českej republiky sa začal naplno venovať maľbe.

Z polovice abstraktný prejav dodáva jeho dielam pocit reálneho priestoru a živého, meniaceho sa sveta. Jeho diela môžeme nájsť v Českej republike v pražských galériách i v mnohých súkromných zbierkach v Čechách aj zahraničí. Umelec pravidelne dostáva ponuky na prezentovanie svojich diel v galériách v zahraničí.

Desať - Súkromná základná umelecká škola, Ružová dolina 29, Bratislava

29. 5.2016 – 20.6.2016

Súkromná základná umelecká škola pôsobí vo výtvarnom, hudobnom a literárno-dramatickom odbore od roku 2006 na 13 elokovaných pracoviskách v bratislavských základných a materských školách. Pri príležitosti 10. výročia jej založenia sa uskutočnila výstava prác najmenších žiakov, starších a skúsenejších a niečo z tvorby ukázali aj pedagógovia z výtvarného odboru.

Nina Hazuchová – 7.6.2016 – 26.9.2016

Pri príležitosti životného jubilea umelkyne pripravil Divadelný ústav (kurátorka Michaela Mojžišová, grafické riešenie Viera Burešová) výstavu významnej mezzosopranistky Niny Hazuchovej, ktorá sa na javisku našej národnej scény objavila v roku 1946 ako 20ročná elévka, študentka bratislavského konzervatória. Výstava prináša prierez vyše štyridsaťročnou javiskovou tvorbou Niny Hazuchovej, predstavuje umelkyňu ako štýlovo povolanú predstaviteľku postáv

slovanského repertoáru i mezzosopránových hrdiniek najmä v operách Giuseppe Verdiho, ako aj náročných partov opery 20. storočia. Expozíciu dopĺňa panel Zo zákulisia, ktorý približuje Ninu Hazuchovú aj ako obľúbenú kolegyňu a vzácneho, priateľského človeka.

Som fér – Equity o.z. - 17.6.2016 – 20.6.2016

Občianske združenie Equity pod záštitou verejnej ochrankyne práv Jany Dubovcovej vyhlásilo viacžánrovú súťaž o rovnosti a rovnocennosti, ktorej zmyslom je upriamiť pozornosť detí, mladých ľudí a ich pedagógov a vedúcich na vnímanie férovosti a spravodlivosti v riešení situácií bežného života. Výsledky súťaže sa vyhodnocovali v sále činohry Slovenského národného divadla a výtvarné práce boli umiestnené vo výstavných priestoroch SND.

Paulína Simiatkina - Európsky lekárske kongres - 22.6. - 24.6.2016

Mladá maliarka pracujúca s netradičnými témami – zdravie vs. choroba a zachytávajúca tenkú čiaru medzi dvoma protipólmi. Jej výstava bola súčasťou Európskeho lekárskeho kongresu.

Mamas - o.z. Dvojfarebný svet - 7.9. - 31.10.2016

Mária Mühl (Candráková) je slovenská fotografka, ktorej príbehy prinášajú pohľad na život ľudí z rôznych kútov sveta. Projekt Mamas je jedným z projektov združenia Dvojfarebný svet, vďaka ktorému niektoré africké ženy dostali druhú šancu od života: získali vzdelanie, vyučenie či prácu. Výstava fotografií zaznamenáva proces projektu a jeho výsledky.

Madona Negra - Daniela Jauregui - 16.9. - 5.10.2016

Madona Negra je výnimočná výstava mexickej maliarky zachytávajúca nielen širokú škálu mexického kultúrneho dedičstva, ale predstavuje aj silnú sociálnu a politickú kritiku v súčasnosti.

Spomienky na leto II - Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých

7.9.2016-10.1.2017

DSS Sibírka sa predstavil dielami svojich klientov, ktoré boli vytvorené počas arteterapeutických stretnutí. Arteterapia – liečba výtvarným umením podporuje rozvoj citového vývinu, jemnej a hrubej motoriky. Výstava bola tvorená formou adaptívnej arteterapie. Ide o metódu kde je potrebná asistancia terapeuta pri samotnej tvorbe, nakoľko autormi sú ľudia s ťažkým mentálnym a telesným postihnutím.

Ctibor Bachratý – Okamihy tanca - Bratislava v pohybe - 30.9.2016 - 31.10.2016

Výstava umeleckých fotografií Ctibora Bachratého zachytávala pri príležitosti 20. výročia medzinárodného festivalu súčasného tanca Bratislava v pohybe tanečné predstavenia z jeho

minulých ročníkov. Ambíciou výstavy je reprezentatívnu formu predstaviť tento umelecký žáner širokému spektru divákov. Výstava fotografií zachytáva nielen estetiku pohybu, ale i výtvarnú hodnotu produkcií, výrečnosť obrazu pohybových kompozícií a energiu výrazu tanca.

Čestmír Pechr - Divadelný Ústav - 10.10. - 2.11.2016

Spoluprácou SND s Divadelným ústavom vznikla ďalšia unikátna výstava venovaná jednej zo zakladateľských osobností tvorby divadelného plagátu Čestmírovi Pechrovi. Ťažiskom jeho výtvarnej činnosti bola úžitková grafika, najmä plagátová tvorba, ale aj scénické návrhy. Čestmír Pechr pri tvorbe plagátov neopisuje len samotné výtvarné dielo, hľadá nápad či ústredný motív, ktorý spája jeho videnie s obsahom divadelnej inscenácie. Pechrove umelecké výstupy sú originálne lyricko-dramatické monumentálne obrazy, ktoré odrážajú jeho cit a videnie.

Bienále divadelnej fotografie - Divadelný Ústav - 7.11. - 31.12.2016

Bienále divadelnej fotografie vyhlásil Divadelný ústav Bratislava už po 4. raz. Jej cieľom je podpora divadelnej fotografie a jej tvorcov. Ceny sa udeľujú v troch kategóriách.

Cesta svetla - Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska - 28.11.2016 - 9.1.2017

Cesta svetla vystavuje zaslané a ocenené fotografie do rovnomennej súťaže a jej cieľom je otvoriť dvere do sveta ľudí so zrakovým postihnutím. Autormi fotografií sú nielen profesionálni fotografi, ale aj ľudia s rôznymi formami zrakového postihnutia.

Biela vrana - Aliancia Fair Play - 28.11.2016 - 3.1.2017

Biela vrana je ocenením spoločensky prínosného a odvážneho občianskeho činu. Od roku 2008 ju udeľujú Aliancia Fair-play a VIA IURIS a v roku 2016 sa po prvý raz výstava fotografií všetkých ocenených zrealizovala v priestoroch SND. Projekt má napomáhať podpore, medializácii odvážnych činov, posilniť a dodať energiu na riešenie dôležitých tém.

František Dibarbora - milovník múz – Divadelný Ústav - 24.11. 2016 2.1.2017

Výstava prináša pohľad na výnimočného herca, ktorý sa na divadelných doskách pohyboval viac než štyridsať rokov. Ucelený a moderne spracovaný obraz hereckej tvorby Františka Dibarboru je holdom, ktorý vzdávajú Divadelný ústav a SND tomuto vynikajúcemu majstrovi hereckého umenia.

Jozef Zajko - Divadelný Ústav - 24.11. 2016 2.1.2017

Výstavu k nedožitým 90. narodeninám sólistu baletu a choreografa Jozefa Zajka z roku 2013 SND a Divadelný ústav opätovne priniesli do priestorov historickej budovy SND pri príležitosti premiéry baletnej inscenácie Giselle.

UMELECKO-DEKORAČNÉ DIELNE

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND v roku 2016 vyrobili 16 kostýmových a scénických výprav do inscenácií, ktorých premiéry boli uvedené v roku 2016. Výrobu scénických a kostýmových výprav realizovali na vysokej profesionálnej úrovni.

V roku 2016 boli vyrobené kostýmové a scénické výpravy do nasledovných inscenácií :

- opera : Cosi fan tutte, Fidelio, Simon Boccanegra, Faustovo preklatie
- balet : Slovenské tance, BESS - Pocta Rudolfovi Labanovi, Giselle
- činohra : Rivers of Babylon, Nevina, Morálka 2000, Fanny a Alexander, Strach, Sissi, Mier chatrčiam! Vojnu palácom!, Zo života ľudstva, Apartmán v hoteli Bristol

EKONOMICKÝ a TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK – ODBOR TECHNICKÝ

Náplňou technického odboru v roku 2016 bolo zabezpečiť prevádzku novej budovy SND, historickej budovy SND a prevádzku rekreačného zariadenia - chaty v Liptovskom Jáne. Náklady vynaložené na ich prevádzku a údržbu boli nižšie ako v roku 2015. Boli vykonávané len najnutnejšie opravy a údržba, ktoré zabezpečili plynulú a bezpečnú prevádzku budov, avšak je potrebné zvážiť v najbližšej budúcnosti komplexnú rekonštrukciu starnúcich objektov. Tvorili ich najmä náklady na spotrebu elektrickej energie, zemného plynu, tepla, dodávku vody a na stočné. Ďalej boli prostriedky vynaložené na zmluvné služby spojené so zabezpečením prevádzky budov, požiaro-asistenčné služby na predstaveniach SND, opravy a údržbu častí budov a technických zariadení a na zabezpečenie pravidelných odborných prehliadok. V rámci opráv a údržby boli vynaložené prostriedky najmä na opravy budov a ich častí, technického vybavenia budov, sál a pod., ktorých vykonávanie je nevyhnutné pre zabezpečenie plynulej a bezpečnej prevádzky divadla. Je nutné skonštatovať, že vzhľadom na vek nehnuteľností, zariadení a technológií, ktoré má SND v správe, bude potrebné na ich opravy a údržbu vynaložiť z roka na rok stále vyšší objem prostriedkov.

Náklady na energiu (spotreba elektrickej energie, zemného plynu, tepla, vody a stočného a zrážok) v roku 2016 sú porovnateľné ako v roku 2015.

Ďalšie výdavky smerovali predovšetkým na materiálové zabezpečovanie potrieb návštevníkov divadla, ako aj k zabezpečovaniu rôznych tovarov a materiálov na opravy častí budov, zariadení a technológií vo vlastnej réžii.

V rámci opráv a údržby budov, zariadení a technológií boli vynaložené prostriedky najmä na nevyhnutné opravy osobných výťahov v Novej budove SND, opravy kúrenárskych rozvodov a rozvodov teplej úžitkovej vody v Novej budove SND, opravy vzduchotechniky, javiskových technológií a štukatúry v Historickej budove SND.

Na prevádzku rekreačného zariadenia v Liptovskom Jáne boli v roku 2016 vynaložené prostriedky v porovnateľnej výške ako v roku 2015, zvýšené boli náklady na elektrickú energiu a opravy a údržbu čističky odpadových vôd a obnovu materiálového vybavenia chaty.

3. Ciele organizácie a prehľad ich plnenia

Ciele organizácie v roku 2016

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND napĺňalo v roku 2016:

- Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere
- Kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND
- Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu
- Zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti
- Výchova mladého diváka, spolupráca so školami
- Podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby
- Prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí
- Prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavu
- Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere

V roku 2016 SND uviedlo 16 premiér. Činohra uviedla 9 premiér, opera 4 premiéry a balet 3 premiéry.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2016 zabezpečovalo prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledovné merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

- Počet predstavení 671
- Počet návštevníkov 266 712
- Tržby z predstavení v € 3 148 433

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK - 1895/2015-340/16457 na rok 2016“.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so Štatútom SND na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných aktivít a činností :

- rozvoj novej produkcie dramatických, hudobnodramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorba pre deti a mládež
- šírenie vlastných dramatických, hudobnodramatických a baletných diel na domácich scénach v SR a v zahraničí , prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Činnosti prijímateľa majú napĺňať najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:

počet predstavení celkom minimálne	624
z toho :	
pre deti a mládež minimálne	256
zabezpečenie realizácie hosťujúcich súborov minimálne	24
počet premiér minimálne	14

Plnenie kontraktu

SND v zmysle predmetu kontraktu v priebehu roku 2016 uviedlo 16 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia a odohralo 671 predstavení, z toho 257 pre deti a mládež. Na svojich domácich scénach odohralo 642 predstavení, pri hosťovaní v rámci SR 15 predstavení, pri hosťovaní v zahraničí 14 predstavení, zrealizovalo 23 poetických a diskusných večerov v Modrom salón, a uviedlo 11 talk show Trochu inak.

Vyššie uvedený počet predstavení videlo 266 712 divákov a SND dosiahlo tržby v sume 3 148 433 €.

Slovenské národné divadlo je celoslovenská reprezentatívna národná kultúrna organizácia v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, je najstaršou profesionálnou divadelnou inštitúciou na Slovensku, založenou v roku 1920. Slovenské národné divadlo vykonáva v zmysle Zákona č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle najmä tieto umelecké činnosti:

- rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje aj v zahraničí
- umelecky pripravuje a verejne predvádza hudobnodramatické, dramatické a tanečné diela
- vydáva a rozširuje periodické publikácie a neperiodické publikácie, propagačné materiály a usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť
- vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť
- vyrába scénické a kostýmové výpravy
- vyvíja ďalšie významné kultúrne aktivity

a vykonáva tieto ďalšie činnosti v zmysle Štatútu Slovenského národného divadla:

- predaj a predpredaj vstupeniek
- reklamnú a propagačnú činnosť a ďalšie aktivity podporujúce rozvoj a skvalitnenie plnenia predmetu činnosti
- informačné služby verejnosti, a to spôsobom umožňujúcim prístup na diaľku
- prenajímanie nehnuteľností alebo ich častí, technických zariadení, dopravných prostriedkov, prípadne iného majetku, ktorý má vo svojej správe a dočasne ho nevyužíva
- zapožičiavanie divadelných výprav, hudobných materiálov, nástrojov, notového materiálu
- prevádzkovanie a prenajímanie bufetových, reštauračných a rekreačných zariadení v správe Slovenského národného divadla v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi
- aktivity podporujúce rozvoj a skvalitnenie plnenia poslania a hlavného predmetu činnosti.

Slovenské národné divadlo zverejšovalo vo svojich informačných a propagačných materiáloch informáciu, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva kultúry SR.

SND v Kontrakte uzatvorenom s MK SR na r. 2016 malo rozpísané výdavky na 2 činnosti, a to:

- a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež nasledovne:

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV				
620 – Poistné a príspevok do poisťovní				
630 – Tovary a služby	600 000	500 000	100 000	0
640 – Bežné transfery				
Spolu 600 - Bežné výdavky	600 000	500 000	100 000	0
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	600 000	500 000	100 000	0

- b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND nasledovne:

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	9 296 874	9 154 874	142 000	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	3 130 375	3 130 375	0	0
630 – Tovary a služby	5 780 251	2 779 751	2 980 500	20 000
640 – Bežné transfery	92 500	87 000	5 500	0
Spolu 600 - Bežné výdavky	18 300 000	15 152 000	3 128 000	20 000
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	300 000	0	300 000	0
Spolu výdavky	18 600 000	15 152 000	3 428 000	20 000

K 31.12.2016 SND plnilo finančné ukazovatele stanovené v kontrakte nasledovne:

- a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	766 985	500 000	266 985	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 - Bežné výdavky	766 985	500 000	266 985	0
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	766 985	500 000	266 985	0

- b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	9 687 442	8 470 874	1 201 568	15 000
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	3 526 181	2 844 918	681 263	0
630 – Tovary a služby	6 661 343	3 161 192	3 495 651	4 500
640 – Bežné transfery	120 990	57 221	63 769	0
Spolu 600 - Bežné výdavky	19 995 956	14 534 205	5 442 251	19 500
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	329 950	0	329 950	0
Spolu výdavky	20 325 906	14 534 205	5 772 201	19 500

4. Rozpočet organizácie

Plnenie ukazovateľov rozpočtu

SND v súlade so Štatútom SND a Zákonom o Slovenskom národnom divadle zabezpečuje svoju činnosť vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na dosiahnutie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva z realizácie potrebného rozsahu prác a činností.

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 15 652 000,- € a na kapitálový transfer vo výške 0,- €.

Rozpočtovým opatrením č. 1 (list č. MK- 687/2016-340/594 zo dňa 12.1.2016) pridelilo MK SR 110 000,- € v rámci prvku 08T 0103 - Podpora kultúrnych aktivít RO a PO a 45 000,- € v rámci prvku 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

Rozpočtovým opatrením č.2 (list č. MK-924/2016-341/3121 zo dňa 29.2.2016) pridelilo MK SR 60 000,- € na kapitálové výdavky nasledovne - na projekt : Obnova a doplnenie nástrojového vybavenia – 30 000,- € a na projekt Nákup točnicového návesu 30 000,- €

Rozpočtovým opatrením č.3 (list MK-901/2016-341/4258 zo dňa 1.4.2016) pridelo MK SR 63 800,- € v rámci prvku OD40H – SK PRES 2016 – MK SR na Slávnostný otvárací koncert. Toto rozpočtové opatrenie bolo v rozpočtovom opatrení č.6 zo dňa 15.6.2016 zrušené.

Rozpočtovým opatrením č.4 (list MK-924/2016-341/4549 zo dňa 7.4.2016) MK SR súhlasilo s presunom 30 000,- € z projektu Nákup točnicového návesu na projekt Rekonštrukcia objektov SND (Výmena hlavnej rozvodnej skrine a elektrických obvodov v budove Umelecko-dekoračných dielní)

Rozpočtovým opatrením č.5 (list č. MK-901/2016-341/6964 zo dňa 23.5.2016) pridelo MK SR v rámci prvku O8T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí sumu 346,- € na zabezpečenie vstupeniek čínskej delegácie na predstavenie Vec Makropulos.

Rozpočtovým opatrením č.6 (list MK-901/2016-341/7867 zo dňa 15.6.2016) odsúhlasilo MK SR presun finančných prostriedkov v sume 15 000,- € z prvku O8T 0104 - projekt Hostovanie Opery SND na medzinárodnom festivale Janáček Brno 2016 na prvok O8T 0103 - projekt Medzinárodný festival hudobného divadla Eurokontext.sk 2016

Rozpočtovým opatrením č.7 (list MK-901/2016-341/8992 zo dňa 13.7.2016) pridelo MK SR v rámci prvku OD40H – SK PRES 2016-MK SR sumu 155 321 € na zabezpečenie prevádzky pre SF v priestoroch historickej budovy SND v súvislosti s predsedníctvom Slovenskej republiky v Rade Európy v 2. polroku 2016.

Toto rozpočtové opatrenie bolo spresnené listom č. MK-901/2016-341/9245 zo dňa 18.7.2016.

Rozpočtovým opatrením č.8 (list MK-901/2016-341/15974 zo dňa 19.12.2016) pridelo MK SR v rámci prvku O8S0101 – Divadlá a divadelná činnosť sumu 42 205 € na vyfinancovanie kultúrnych poukazov na r. 2016.

Rozpočtovým opatrením č. 9 (list MK-901/2016-341/16418 zo dňa 27.12.2016) pridelo MK SR v rámci prvku O8S0101 – Divadlá a divadelná činnosť sumu 40 000 € na odstránenie havarijného stavu rozvodu ústredného kúrenia a teplej úžitkovej vody.

Príspevok na bežné výdavky z MK SR

Prevádzkový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2016 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 16 044 872,- €. Závazný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol stanovený vo výške 9 186 349,- €.

Čerpanie bežných výdavkov

Bežné výdavky boli čerpané v súlade so Zákonom 523/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

Príspevok na kapitálové výdavky z MK SR

Kapitálový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2016 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 60 000,- €.

Čerpanie kapitálových výdavkov

Kapitálové výdavky boli čerpané v súlade so Zákonom 523/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzné ukazovatele stanovené zriaďovateľom boli dodržané.

Kapitálové výdavky čerpané zo štátneho rozpočtu (zdroj 111 a 131F)

Zo zdrojov štátneho rozpočtu bol v roku 2016 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 153 466 € nasledovne:

Investičná akcia č. 27 910 – „SND – Obnova nástrojového vybavenia“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 13 466 € zo zdroja 111 a 10 020 € zo zdroja 131F. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 32 463 – „SND – Rekonštrukcia sedenia v štúdiu“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 100 000 € zo zdroja 131F. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 33 415 – „SND – Rekonštrukcia objektov SND“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 30 000 € zo zdroja 111. Investičná akcia nie je ukončená.

Kapitálové výdavky čerpané z vlastných zdrojov (zdroj 46)

Z vlastných zdrojov bol v roku 2016 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 345 589 € nasledovne:

Investičná akcia č. 31 824 – „SND – licencie“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 271 390 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 21 827 – „SND – Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 49 870 €.

Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 32 463 – „SND – Rekonštrukcia sedenia v štúdiu“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 14 360 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 30 497 – „SND – projekčné fólie“

K 31.12..2016 boli čerpané prostriedky vo výške 8 681 €.

Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 33 415 – „SND – Rekonštrukcia objektov SND“

K 31.12.2016 boli čerpané prostriedky vo výške 1 278 €. Investičná akcia nie je ukončená.

Rozbor nákladov a výnosov

Náklady:

Celkový upravený rozpočet nákladov činil sumu 23 198 348 €. Čerpanie celkových nákladov je o 7,1 % vyššie, čo predstavuje sumu 1 776 869 €.

Spotrebované nákupy – V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií.

Upravený rozpočet na tieto náklady činil 2 164 104 €. Čerpanie týchto nákladov je o 9,3 % vyššie, čo predstavuje sumu 222 212 €. Najvýznamnejšie boli v tejto skupine nákladov prekročené náklady na energie (o 152 093 € oproti upravenému rozpočtu).

Služby –V položke sú zahrnuté náklady na opravy a udržiavanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby.

Upravený rozpočet na tieto náklady činil 2 955 122 €. Čerpanie týchto nákladov je o 21,5 % vyššie, čo predstavuje sumu 809 083 €.

Mzdové náklady – V položke sú zahrnuté náklady na mzdy, zákonné sociálne poistenie, DDP a zákonné sociálne náklady.

Upravený rozpočet na tieto náklady činil 14 209 735 €. Čerpanie týchto nákladov je o 3,5 % vyššie, čo predstavuje sumu 518 504 €.

Dane a poplatky – V položke sú zahrnuté náklady na daň z motorových vozidiel, daň z nehnuteľností a ostatné dane.

Upravený rozpočet na tieto náklady činil 196 288 €. Čerpanie týchto nákladov je o 0,4 % vyššie, čo predstavuje sumu 805 €.

SND v r. 2016 zaplatilo daň z nehnuteľností vo výške 152 796 €.

Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej činnosti – V položke sú zahrnuté odpisy DLHM, DLNM, tvorba zákonných rezerv a tvorba ostatných rezerv.

Upravený rozpočet na tieto náklady činil 3 385 126 €. Čerpanie týchto nákladov je o 5,4 % vyššie, čo predstavuje sumu 191 425 €.

Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 16/2013 „Správa majetku štátu a nakladanie s majetkom štátu v SND“ v znení Dodatku č. 1/2014, ktorej súčasťou je aj plán účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM (Čl. 6).

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov sú zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT.

Výnosy:

Celkový upravený rozpočet výnosov činil sumu 23 198 348 €. Celkové plnenie výnosov je o 7,2 % vyššie, čo predstavuje sumu 1 796 120 €.

Tržby z predaja služieb –V položke sú zahrnuté výnosy z tržieb z predstavení vlastných a cudzích súborov, stravovania, rekreačných stredísk, z prenájmov a reklamných služieb

Upravený rozpočet na tieto výnosy činil 3 771 346 €. Plnenie týchto výnosov je o 22,9 % vyššie, čo predstavuje sumu 1 119 404 €.

Tržby za tovar –V položke sú zahrnuté výnosy z predaja bulletinov a predaja tovaru v zamestnaneckom bufete Upravený rozpočet na tieto výnosy činil 69 600 €. Plnenie týchto výnosov je o 2,5 % vyššie, čo predstavuje sumu 1 763 €.

Tržby za predaj DLHM

Plnenie týchto výnosov predstavuje sumu 16 100 €.

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti –V položke sú zahrnuté mimoriadne výnosy z nepravideľnej činnosti SND. Upravený rozpočet na tieto výnosy činil 72 783 €. Plnenie týchto výnosov je o 87,5 % vyššie, čo predstavuje sumu 507 593 €.

Hodnotenie vlastných výnosov

- Tržby z predstavení

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2016 tieto výkonové ukazovatele:

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	Modrý salón	Trochu inak
Počet premiér	9	4	3	0	0
Počet predstavení	442	135	94	23	11
Počet divákov	147 518	59 919	51 151	1 126	6 998
Tržby spolu	1 569 352	836 953	658 791	4 092	79 245

Štruktúra dosiahnutých tržieb – rok 2016

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	Modrý salón	Trochu inak
Tržby z predstavení na domácej scéne	1 455 903	827 862	648 189	4 092	77 963
Tržby z predstavení na domácej scéne - KP	28 510	9 091	3 322	0	1 282
Tržby na tuzemských zájazdoch	60 789	0	0	0	0
Tržby na zahraničných zájazdoch	24 150	0	7 280	0	0
Tržby spolu	1 569 352	836 953	658 791	4 092	79 245

Pozn.: - tržby sú uvedené vrátane kultúrnych poukazov

- Prenájom

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2016 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 992 781 €. Oproti roku 2015 (593 648 €) sú tržby z prenájmu o 399 133 € vyššie.

- Tržby za bulletiny

V priebehu roka 2016 boli tržby za bulletiny a ročenky vo výške 64 215 €. Oproti roku 2015 (58 677 €) sú tržby za bulletiny a ročenky vyššie o 5 538 €.

- Iné zdroje

V oku 2016 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky v sume 19 500 €, ktoré boli v plnej miere vyčerpané v súlade s ich určením. V roku 2016 neboli čerpané žiadne sponzorské prostriedky zo zostatku z predchádzajúcich rokov.

Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Dôslednou racionalizáciou v oblasti nákladov a zvýšením výnosov z vlastnej činnosti dosiahlo SND k 31.12.2016 kladný hospodársky výsledok vo výške 19 251 €.

Príspevky od zriaďovateľa na r. 2016

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31.12.2016 bol po úpravách vo výške 16 104 872,- € a kapitálový transfer vo výške 60 000 €.

Celkovo bol rozpísaný do 3 programov, a to:

V programe O8S - Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

- bežný transfer:

V podprograme O8S0101–Divadlá a divadelná činnosť– bežný transfer	15 734 205 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	9 154 874 €

V programe O8T - Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

- bežný transfer:

V podprograme O8T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	125 000 €
V podprograme O8T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	30 346 €

- kapitálový transfer:

V podprograme O8T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	30 000 €
V podprograme O8T010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	30 000 €

V programe OD4 – SK PRES 2016

- bežný transfer:

V podprograme O8D40H – SK PRES 2016 – MK SR	155 321 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	31 475 €

Hodnotenie výdavkov podľa zdrojov a ekonomickej klasifikácie

a) bežné výdavky

Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
610	111	9 154 874	9 154 874	9 154 874
	46	142 000	291 400	1 201 568
	71	0	0	15 000
620	111	3 130 375	2 844 918	2 844 918
	46	0	100 000	681 263
	71	0	0	0
630	111	3 279 751	3 677 192	3 661 192
	46	3 080 500	2 835 700	3 762 636
	71	20 000	0	4 500
640	111	87 000	57 221	57 221
	46	5 500	18 500	63 769
	71	0	0	0

Poznámka:

a/ v skutočnom čerpaní v ekonomickej klasifikácii 610, zdroj 111 je zahrnuté aj čerpanie vo výške 684 000 €, ktoré boli vyplatené v januári 2016 v rámci miezd za 12/16 v súlade so Zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

b/ v ekonomickej klasifikácii 630, zdroj 111 SND k 31.12.2016 vykazuje nedočerpanie 16 000 €, ktoré v súlade so Zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov sú prenesené do r. 2017 a budú dočerpané do 31.3.2017.

SND malo v priebehu roka 2016 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Zámerom realizácie týchto programov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

€

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	125 000	125 000
	46			
	71			

Program 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

€

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	111	0	30 346	30 346
	46			
	71			

b) kapitálové výdavky

Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

€

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
710	111	0	0	0
	46	300 000	296 400	329 950
	71	0	0	0

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

€

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
710	111	0	30 000	30 000
	46	0	6 000	15 638
	131F	0	0	100 000

Program 08T010B - Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok

€

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
710	111	0	30 000	13 446
	46			
	131F	0	0	10 020

5. Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie

SND v roku 2016 nevykazuje vyššie uvedené prostriedky.

6. Podnikateľská činnosť

SND nevykonávalo v sledovanom období žiadnu podnikateľskú činnosť.

7. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND.

V súlade so Zákonom o správe majetku štátu bol v priebehu r. 2016 odpredaný nadbytočný dlhodobý hmotný majetok v účtovnej hodnote 16 890 € a vyradený neupotrebitelný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok v účtovnej hodnote 168 437 €. K 31.12.2016 vykazuje SND prebytočný dlhodobý hmotný majetok v účtovnej hodnote 14 966 €.

Zhodnotenie zamestnanosti

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SND za rok 2016 bol 885,5.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2016 bola 975€.

V priebehu roka 2016 sa realizoval proces úpravy organizačnej štruktúry, menili a upravovali sa niektoré pracovné pozície a ich náplne za účelom optimalizovať prierezové činnosti organizácie tak, aby boli maximálne efektívne a hospodárne v súlade s Kolektívnou zmluvou SND a Zákonníkom práce.

V priebehu roka 2016 SND zabezpečilo vzdelávanie svojich zamestnancov v nevyhnutnom rozsahu, danom príslušnými predpismi pre výkon technických prác (školenia vodičov, elektrikárov, viazačov bremien, žeriavnikov a pod.), administratívnych prác (išlo prevažne o daňovú, mzdovú a ekonomickú oblasť a školenia ohľadne verejného obstarávania, zákona o slobodnom prístupe k informáciám a pod.).

SND realizovalo aj v r. 2016 omladzovanie umeleckých súborov, pričom mladí umelci sú pravidelne obsadzovaní aj do titulných postáv predstavení SND.

Počet a štruktúra zamestnancov zabezpečujúcich stále činnosti SND
(fyzický stav k 31.12.2016)

Názov umeleckej organizačnej zložky	Počet zamestnancov celkom	z toho		
		Umeleckí zamestnanci	Technickí zamestnanci	Administratívni zamestnanci
Činohra SND	154	60	90	4
Opera SND	357	222	128	7
Balet SND	75	69	1	5
UDD	154	3	143	8
Centrum marketingu	31			31
EaTPÚ - OT	108		99	9
EaTPÚ - OE	12			12
Generálne riaditeľstvo	18			18
SPO LU	909	354	461	94

Počet odpracovaných hodín zamestnancami zabezpečujúcich stále činnosti SND

Názov umeleckej organizačnej zložky	Počet odpracovaných hodín za rok celkom	Priemerný počet odpracovaných hodín osoba/hod/mesiac
Činohra SND	261 516,10	145,20
Opera SND	597 663,50	140,06
Balet SND	126 475,50	141,74
UDD	252 678,20	137,53
Centrum marketingu	48 962,50	137,84
EaTPÚ - OT	182 456,88	140,91
EaTPÚ - OE	18 975,00	135,73
Generálne riaditeľstvo	30 644,10	137,37
SPO LU	1 519 371,78	1 116,38

Fyzický stav zamestnancov SND k 31.12.2016 bol 909 zamestnancov

Z toho:

Muži	499
Ženy	410
Zamestnanci pracujúci na kratší pracovný čas	38
Zamestnanci poberajúci starobný dôchodok	116
Zamestnanci so zdravotným postihnutím I.	23
Zamestnanci so zdravotným postihnutím II.	10
Zamestnanci príslušní k SR	868
Iní štátni príslušníci	41

V mimo evidenčnom stave zamestnancov je 28

Z toho materská a rodičovská dovolenka 27

Verejný výkon funkcie 1

Počet zamestnancov pracujúcich na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	78
V roku 2016 nastúpilo do pracovného pomeru	84
z toho na zastupovanie počas MD, RD, dlhodobej PN	10
V roku 2016 v SND ukončilo pracovný pomer	89
Čo predstavuje fluktuáciu	9,79%

Veková štruktúra zamestnancov SND k 31.12.2016

Veková hranica	Ženy	Muži	Celkom	Priemerný vek
18-25	28	31	66	22,86
26-30	44	39	83	27,93
31-35	25	54	79	32,82
36-40	37	63	100	37,87
41-45	44	60	104	42,96
46-50	55	40	95	48,05
51-55	60	62	122	52,98
56-59	50	65	115	57,37
nad 60	67	85	152	64,99
CELKOM	410	499	909	46,22

V roku 2016 bol priemerný vek v SND 46,22 roka

Z toho ženy 46,48 roka, muži 46,01 roka.

Vo vekovej hranici nad 60 rokov v roku 2016 bolo v SND zamestnaných 7,37% žien a 9,35 % mužov.

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov SND k 31.12.2016

Organizačná zložka	základné		stredné		úplné stredné		vyššie odborné	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Činohra	1	3	12	17	24	31	1	6
Opera	1	10	17	32	30	52	28	33
Balet	0	0	0	1	12	6	24	16
UDD	1	5	33	42	33	27	0	0
CM	0	0	0	0	15	2	0	0
EaTPÚ - OT	9	3	10	24	17	22	1	2
EaTPÚ - OE	0	0	0	0	5	0	0	0
GR	0	0	0	0	9	0	0	0
SPO LU	12	21	72	116	145	140	54	57

Organizačná zložka	bakalárske		vysokoškolské	
	ženy	muži	ženy	muži
Činohra	2	2	25	30
Opera	2	8	51	93
Balet	0	2	10	4
UDD	1	0	7	5
CM	2	1	8	3
EaTPÚ - OT	0	1	6	13
EaTPÚ - OE	0	0	6	1
GR	0	0	7	2
SPO LU	7	14	120	151

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavnými užívateľmi výstupov Slovenského národného divadla – predstavení činohry, opery a baletu – je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

V roku 2016 navštívili predstavenia SND občania zo všetkých častí Slovenska, ako aj zahraniční diváci, najmä z okolitých krajín. Zahraničné publikum sa vo väčšej miere orientuje na žáner opery a baletu.

SND plánuje aj naďalej ponúkať kvalitné divadelné umenie a zlepšovať služby poskytované verejnosti.

10. Zhodnotenie výsledkov kontrol

V roku 2016 boli v SND vykonané nasledovné kontroly:

1. Odbor kontroly a inšpekcie MK SR

Kontrola bola vykonaná v dňoch 18.1. až 15.2.2016. Predmetom kontroly bolo plnenie opatrení na nápravu nedostatkov z kontroly NKÚ SR. Opatrenia z kontroly sú splnené, sú plnené priebežne, resp. trvalého charakteru.

2. Inšpektorát práce Bratislava

Kontrola bola vykonaná v dňoch 17.2-8.2., 25.2.-26.2., 3.3.-4.3., 7.3.- 10.3.2016. Výkon inšpekcie zahŕňal kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a kontrolu vnútorného systému vybavovania podnetov, t.j. dodržiavanie povinností vyplývajúcich zamestnávateľovi zo zákona č. 307/2014 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti.

Kontrolou neboli zistené nedostatky.

3. Inšpektorát práce Bratislava

Predmetom výkonu inšpekcie bola kontrola nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania a kontrola dodržiavania povinností zamestnávateľa v oblasti poskytovania miezd zamestnancom.

Kontrolou neboli zistené nedostatky.

4. Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia

Predmetom kontroly bol stav plnenia úloh a pripravenosť subjektu v oblasti civilnej obrany vyplývajúcej zo zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej obrane obyvateľstva. Kontrola bola vykonaná v dňoch 18.3. až 6.7.2016.

Kontrolou nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov ani interných predpisov.

5. Inšpektorát práce Bratislava

Kontrola bola vykonaná v dňoch 9.11., 11.11., 15.11. a 23.11.2016. Predmetom kontroly bola prevencia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prevencia vzniku pracovných úrazov. Taktiež bola vykonaná kontrola dodržiavania ustanovení zákona č.83/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní.

Kontrolou boli zistené 3 nedostatky, všetky boli odstránené v roku 2016.

6. Odbor kontroly a inšpekcie MK SR

Kontrola bola vykonaná v dňoch 20.12. až 27.12.2016. Predmetom kontroly bolo plnenie a vyhodnotenie plnenia úloh, ktoré vyplývajú z akčného plánu úloh prijatých na základe bodu B.4 uznesenia vlády SR č.403/2015 k návrhu Akčného plánu na posilnenie SR ako právneho štátu za MK SR a organizácie v jeho pôsobnosti.

Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

11. Záver

Slovenské národné divadlo v roku 2016 aj napriek zložitej finančnej situácii plnilo stanovené ciele v súlade s kontraktom a zriaďovacou listinou. Uvádzalo tituly, ktoré oslovili širokú divácku verejnosť doma i v zahraničí nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov.

Udržiavalo divácky záujem inscenovaním nových titulov, uvádzaním repertoáru, v ktorom bola zastúpená svetová klasická i súčasná tvorba, ako aj pôvodná slovenská tvorba.

Bratislava, 17.2.2017

Správu o činnosti a hospodárení predkladajú :

Mgr. Darina Reguliová
tajomníčka generálneho riaditeľa

Ing. Vladimír Antala
riaditeľ EaTPÚ

Schválil:

Mgr. art. Marián Chudovský
generálny riaditeľ SND

Organizačná štruktúra SND

